

ELŐFIZETÉS

ELYEM:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 L.

HIRDETÉSEK:
4-hetesben petít sor egyszer 20 Ft,
másként következésként 16 Ft.

Rymlár petít sora 40 Ft.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesített
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 367.

KLADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Kedd, február 21.

Mai számunk főbb közleményei:

- Technikai obstrukció.
- Az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár közgyűlése.
- Házaszályrevízió?
- Rendőrségi tulkapások.
- Megölt tizenöt éves úri leány.
- Vérontás egy programbeszédnél.

A szellemes parlament.

Arad február 20.

Mi, itt lenn, az álmos vidéken, nem ismerjük és nem is értjük meg az elmésség ama finom tornáit, a melyeket a parlamentben a névszerinti szavazások alatt szoktak elkövetni. A névszerinti szavazásokat rendszerint olyan betűnél kezdik meg, a melyet kisorsolnak. Már most, a milyen betűt kihuznak arra valami elmésséget, ötletet, rögtönzést kell csinálni. S a képviselők egyetlen alkalmat se mulasztanak el, hogy ezt a szellemes szórakozást elkövezzék, s kartársaink, a parlamenti folyosóköltők, t. Haznovellisták, és kuloár-ötletészek minden alkalommal följegyzik a súlyos honatyai megjegyzéseket, a melyekkel a névszerinti szavazások kezdőbetűit fogadják. Ha A-t sorsolnak ki — *Atok az országra!* s az ellenoldalon: *Amitás!* A B-nél — *Bolondság!* vagy: *Becsapott nemzet!* A C betűhöz: *Cudarság!* vagy: *Coki a kormánynyal!*

A D-nél: *Dobjátok ki!* esetleg: *Dugáru!* Az E-nél: — *Elég volt!* vagy néha: *Elevenen égessék el!* Az F-nél: *Furkósbót;* de azt is: *Fütyülünk rátok!*

Végigmenjünk az egész abécén? A kik ezt a szótréfát megszokták, és bevették, azok előtt talán meg lehetne tenni. A vidéki gyomor azonban alighanem beteg lesz tőle. A mint hogy nehéz is benne művészetet találni, humort, szatirát, elmeélt, esprit, bölcseséget, vagy egyebet még kevésbé. Az elemi iskolának betűsportjai, szórejtvényei, lóugrás szerint megfejtendő sakktalányai, találós versikéi és visszafelé olvasandó bűvös szavai sokkal több finomságot és eredetiséget tartalmaznak, mint ezek a névszerinti szavazás-mondatkák.

S ezekkel felnőtt emberek szórakoznak, országgyűlési képviselők, a nemzet java, az ország közbizalmából és közpénzén élő és foglalatostkodó emberek, ott és akkor, amikor az egész ország sorsán javító vagy változtató törvényeket és reformokat kellene hozniok. A magyar parlamentben ma névszerinti szavazásokkal szórakoztak s holnap, ugy lehet holnapután megint ezzel fog telni az Isten napja és a nemzet drága ideje. Név szerint fognak szavazni, ők maguk se tudják mi felett s országos nevü férfiakkal, az ellenzék kitünőségei-

nek, szó-championjainak, beszéd-akrobatáinak az a hivatásuk, hogy amikor a jegyző az urnából az L betűt huzza ki, ők haladéék nélkül rákiáltás: *Lámpavasra!*

Ez már nem obstrukció — magunk is elhisszük, hogy nem obstrukció. Komoly, nagy veszedelmek ellen gyürköző, céltudatos és kétségbeesett obstrukciónak még azt is meg lehet bocsátani, ha a parlamentben a kereplőket szólaltatja meg. Az ellenzéknek ez a dolga azonban már nem obstrukció, — ami az akart lenni, már rég befagyott, — a bankjavaslat sorsa el van döntve. Most csak arról van szó, hogy „becsületből“, az elszánt küzdelmet markirozva, csinálják végig a névszerinti szavazások izetlen és együgyü játékát.

Erre lehetetlen már nem idézni az öreg adomát, amely a költő fia apjáról szól. Mikor a fia mesterségét tudakolták, azt felelte: „A fiam? Az költő“ — „Mit tesz az, hogy költő?“ — „Hát rimeket csinál. Például: *mázolok — vázolok.* Ez egy rim.“ — „S ebből él ő?“ — tört ki a csodálkozás a kérdezőből. A parlamentben azzal töltik a képviselők az időt, hogy értelmetlen mondatokat, olesó vicceket ragasztanak egy kihuzott betű mellé, s ebből éljen meg az ország, amelynek sorsával az elmés honatyáknak törődni kellene?

Váratlan fordulat.

Franciából fordította: J.

A kastélynak piros csengőkkel tarkított és karosszékekkel butorozott terrasszára teához és bridgehez készített asztalok között világos, színes forgószél rontott keresztül. Azután Balathia báróné alakja látszott a szalon egyik ablakán át, a mint reszketve borult barátnőjének karjai közé.

— Ha tudnátok, mi történt velem — szólt remegve Fleurette. Láthatjátok, milyen izgalomban vagyok!

És esakugyan, a szép özvegy nagyon ki volt kelve magából, ugyannyira, hogy azt a kis vörösös fényfoltot az orrán a mi szaladás vagy hevesebb izgalom következménye szokott lenni, sem törülte le. Ez a mulasztás pedig tényleg a legmagasabb fokú izgalom bizonyítéka. Igaz, hogy alig foglalt helyet, máris elővette kis arany dobozából mindazokat a kellékeket, a melyek ennek a fontos hibának az eltüntetésére vannak hivatva és elmerült néhány pillanatra ebbe a sürgős műveletbe.

Kis tükréből, mely arcának talán csak harmadát foglalta be, megállapította, hogy ajkai remegnek és szemei kissé rémült kifejezésűek.

A barátnők odafordultak, abba hagyták a teázást, vagy megszakították szemlélődésüket, ábrándozásaikat, csupán a budge-nek rabjai nem láttak és hallottak egyebet.

— Képzéljétek, kezdé Fleurette.

— Nem is kell képzelnünk, hogy elképzelhetetlen állapotban vagy!

— Meghiszem! A halál torkából jövök, majd, hogy meg nem ölték a vonaton.

— Meg nem ölték?? Szólj, beszélj, — sürgette a barátnők kara.

És Fleurette beszélt.

— A hogy Párisból elindultam, másod vagy harmadosztályon akartam jönni; veszedelmes dolog manapság magános nőnek első osztályon egyedül utazni.

Igazán, vannak pillanatok, amikor az ember sajnálja, hogy ninesen többé férje!

A pénztárnál mégis gondolkodás nélkül, a megszokás hatalmánál fogva első osztályu jegyet vettem.

Már a perronon feltűnt egy idősebb hölgy, egy korosabb ur és egy abbé. Az abbé rögtön gyanut keltett, a papi ruha álöltözet is lehet, ámbár szent embernek látszott.

No de hát főlészállok, elhelyezkedem. Sarkok ülésre jutottam és egészen megvoltam elégedve.

Eszembe jutott, hogy láttam is már ezt a hölgyet valahol, Saint Pierre de Chaillotban, a Français-ban. Uri nő volt feltétlenül.

Kitűnően indult meg minden, mikor egyszer csak Nantesben — nem kiszállt az a vén „utálat“?!

Egyedül maradtam a férfiakkal, akik egész halom ujságot olvastak. De jó ujságokat, nem forradalmi lapokat. Eppen megnyugodni kezdtem már, a mint Evreuxben ezek is kiszállottak. A vonat megindult és én dermedt lettem a félelemtől. Nem volt egy lélek sem, sem a szomszédos szakaszokban, sem a folyosón.

Emlékezetembe idéztem mindazokat a bűntetteket, a miket vasuton követtek el, különösen pedig annak a szegény asszonynak az esetét, a kit egy katona ölt meg a kupében.

Leoldtam a nyakékeimet, a gyűrűimet is lehuztam és minden ékszeremet a kis táskámba tettem. Alighogy becsuktam, lépések hallatszottak a folyosón és mit látok kedveseim — egy katonát. Egy katonát, a ki rám nézett!!

Nem volt tiszta, csak közkatona, de nem tudom dragonyos-e vagy tüzér, hanem vadász semmi esetre sem volt, azokat ismerem, kék uniformist viselnek.

Határozottan rám nézett és én is ugy láttam őt, ahogy benneteket látlak.

Erre a fejre egész életemben vissza fogok emlékezni!

— Valami szörnyszüllött volt?

— Az éppen nem! Kék szeme volt, szőke bajusza és kis kerek feje. Talán egy apache volt egyenruhában?

En mosolyogni kezdtem, mert ebben a pillanatban ugy rémlett, hogy ez az egyedüli fegyverem. Hát mosolyogtam, ostobán, mereven és rémülten, amint egyszerre csak kinyitotta az ajtót és belépett.

Láttam, hogy el vagyok veszve. A torkom máris ugy összeszorult, mintha kezei között volna.

Egy szökéssel felugrottam, kezébe adtam a táskámat.

— Fogja, magának adom. tartsa meg mind, nem szólok róla senkinek, nem fogom magát elárulni, csak az életemet ne bántsa!

Technikai obstrukció.

— A képviselőház ülése. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, február 20

A pártkörökben, a pártkörökön kívül kávéházi és vendéglői asztaloknál, ahol képviselők találkoznak, az a kérdés bolyong: lesz-e, vagy se obstrukció? A Justh-párt, amely tengelye volt a bankvitának, érzi, hogy a helyzet kavarással másnak kaparja ki a sült gesztenyét s épp ezért óvakodik a bankvita olyatén elfajulásához segídezni, amely a kormányt házzabálymódosításra ösztönözné. A Justh-pártnak az a gyanuja, hogy a Kossuth-párt bankobstrukciójának egészen más a célzata, mint amit nyílt színen hirdetnek s erejükkel inkább a véderőjavaslatok ostromára készülnek.

Ezért má már Justh Gyula határozati javaslatára nem is kértek névszerinti szavazást. A Kossuth-párt élt a technikai obstrukció összes fegyvereivel. Névszerinti szavazással, a szavazásnak másnapra való halasztásával akarja megindokolni, hogy milyen hatalmas érvei vannak az önálló bank mellett. Az ország aligha lesz hajlandó ezt a játékot összetéveszteni az ellenzék komoly feladatával, melynek teljesítésétől oly távol áll a Kossuth-párt, mint az önálló bank a közös banktól.

A névszerinti szavazásnak nevezett erőtlen obstrukcióról ezt jelenti tudósítónk:

Kabos Ferenc alelnök 10 óra után nyitja meg az ülést. A jegyzőkönyv hitelesítése után

Elnök jelenti, hogy Kovács Gyula sürgős interpellációt jelentett be a fehérgyarmati csendőrök vérengzése tárgyában. Ehhez az engedélyt megadta és a Ház háromnegyed három órakor tér rá.

Napirend szerint a bankjavaslatok folytatálagos tárgyalása következett.

(Névszerinti szavazások.)

Elnök: Először Kelemen Béla határozati javaslata felett kell döntenünk. Jelenti, hogy husznál több képviselő névszerinti szavazást kér. (Zaj.)

Felkiáltások (jobbról): Nincsenek itt az ellenzékiek. Csak az időt akarják huzni.

Elnök: A házzabályok szerint az ülést öt percre felfüggeszti. Majd újból megnyitja és elrendeli a névszerinti szavazást. Mikor a szá-

vazás megtörtént, jelenti az elnök, hogy a Ház a javaslatot 137 szóval 32 szó ellenében elvetette.

Következik Kelemen Samu határozati javaslata feletti szavazás. A szavazás felállással történik és a Ház elveti.

Ezután Lovász Márton határozati javaslata fölötti szavazás következett.

Elnök jelenti, hogy husznál több képviselő névszerinti szavazást kért. Az ülést öt percre felfüggeszti, majd újra megnyitja és elrendeli a névszerinti szavazást.

A szavazatok összeszámolása után a Ház a határozati javaslatot 146 szóval 29 ellenében elvetette.

Következett gróf Somsich Tihamér és Kovács Gyula határozati javaslata feletti szavazás.

A Ház mindkét javaslatot elvetette.

Polónyi Dezső határozati javaslata ügyében husznál több képviselő névszerinti szavazást kér.

Elnök tíz perc szünet után elrendeli a névszerinti szavazást.

Polónyi Géza határozati javaslata feletti névszerinti szavazást kértek és holnapra halasztották a szavazást. Abraham Dezső és Herczeg Sándor határozati javaslata egyszerű felállással elvetették. Sümegi határozati javaslata feletti névszerinti szavazást kértek. 130 szóval 33 ellenében elvetették. Eitner Zsigmond és Bakó József határozati javaslata egyszerű felállással vetették el. Hegyi Árpád feletti névszerinti szavazatok és 94 szótöbbséggel elvetették. Jaczkó Pál javaslata feletti holnap fognak névszerint szavazni. Justh Gyula határozati javaslata egyszerű felállással vetették el, ugyszintén Bikádi Antalét is.

Ezután az idő előrehaladottságára való tekintettel a vitát félbeszakították és megállapították a holnapi ülés napirendjét. Ezzel az ülés három órakor véget ért.

MULATSÁGOK.

(=) Az Aradi Vasipar R. T. alkalmazottai, az Aradi Műkedvelő Társasággal karöltve február 25-én, szombaton a városliget nagytermében műkedvelői előadással egybekötött táncmulatságot rendez.

(=) A máriaradnai magyar dalégyesület február 25-én Bálizs szállodájának összes termében Moravetz Károly karnagy vezetése alatt hangversenyt rendez.

Épp akkor állt meg a vonat. Én, ki máskor alig tudok egy ajtót kinyitni, olyan erős lettem a rémülettől, hogy egyszerre felrántottam a kupé ajtaját, aztán leugrottam.

Szerencsémre épp Liseuseben történt ez. Megpillantottam az értem küldött autót, odarohantam, felugrottam és most itt vagyok!

Felkiáltások és itt-ott nevetés halasztott.

— Talán csak megakart valaki tréfálni?

— Akkor nem tartotta volna meg a táskát.

— De miért is mosolyogtál, micsoda gondolat volt, még félremagyarázhatta volna.

— Még azt hihette, hogy tetszett neked.

— Tetszik is Fleuretteknek, bármit is mond.

— Annyi bizonyos, hogyha bandita nem volna, ugy szép fiu lenne!

— Minden félelem mellett is jól megnézted!

— Biztos vagyok benne, hogy bárhol látnám is, megismerném.

— Tehát az ékszerleid odavesztek, nagy értéket képviseltek?

— Meghiszem azt!

— Mit szolt volna hozzá a férjed?

— Talán csak nem szerette volna jobban, ha meghagytam volna magamat fojtani!

— Mégis csak elő kell teremteni ezt az embert, értesíteni kell a rendőrséget. Csak nem hagyod így kifosztani magadat, elébük kell vágni az ilyen uraknak.

Transac ur a teremben járt-kelt, rendeleket osztogatott, a telefont gyötörte és felhasználta az alkalmat, hogy a kormány felől véleményt nyilvánítsa. Az inasok, akik még biciklin szét nem futottak, lesujtott arccal hall-

gattak uruknak szóáradatára. A vendégek pedig eszméket cseréltek és közbenjárásukat ajánlották fel.

A hölgyek csoportjából, akik a tágas helyiségnek más oldalán tömörültek, egyszerre csak rémült sikoltás hallatszott, majd Balathier asszony ejhaló hangon suttogetta „Ó az!” és elájult.

Egy elegáns fiatalember lépett be smokingban, már ebédhez öltözve és az átható pillantások hatása alatt kissé elfogódott.

— Te vagy az Maxime, mi történt?

— Nem tudok semmiről. Most szolgáltam le a négy hetemet Chadreben. A legényem előre felalta az összes civil holmimat, kénytelen voltam uniformisban utazni és annyira megrémítettem egy hölgyet, hogy azt hitte: ki akarom rabolni. Itt van a táskája, a mit rémületében ideadott.

— Tessék, szolt egy helyes kis táskát magasra emelve.

Epp abban a pillanatban, mikor Fleurette magához tért.

— Igazad van, sugta neki egyik kusineja, csakugyan jó kinézése van.

Transacné odavezette a „rablógyilkost” áldozata elé. Engedje meg, hogy bemutassam unokafivéremet Maxime du Terrail vicomteot, majd mosolyogva így mondá:

— Kegyelem számára!

*

Két hétre a vasuti találkozás után Fleurette kezét nyujtotta Maximenak, s a maga módja szerint így kegyelmezett meg neki.

Az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár közgyűlése.

— Heinrich Sándor ünneplése. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 20.

Az éveleji szürke és sablonos pénzügyi gyűlésekből, amelyen a részvényeseket rendszeren csak az osztalék nagysága iránti érdeklődés hozza össze, kiemelkedik az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár vasárnap délelőtt lefolyt közgyűlése. Kiemelkedővé tette ezt az összejövetelt az egyhangu beszámolóktól az a meleg, lelkes és szeretetteljes ünneplés, melyben részvényesek és tisztviselők az intézet vezetőjét, Heinrich Sándor vezérigazgatót a közgyűlés keretében részesítették. A vasárnapi közgyűlés ünnep volt; egy fáradhatatlan szorgalmu, kedves ur ünnepe, aki több mint 2 évtizede szolgálja lelkesedéssel, buzgó agilitással, mindenre kiterjedő figyelemmel a takarékpénztár érdekeit és azt a vidék egyik legelső és legerősebb intézményévé fejlesztette. Heinrich Sándor pénzügyi érdemeit honorálta a közgyűlés, de az az ünneplés, melyben az ügy hivatalos részének elintézése után a részvényesek és az intézet tisztviselői részesítették, a nemesszívű és érző lelkű puritán gondolkodásu embernek szólt.

Az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár közgyűléséről itt számolunk be:

Zselenski Róbert gróf az intézet elnöke vasárnap reggel 9 órakor megnyitotta a gyűlést s konstata, hogy 63 részvényes van jelen 3498 részvény képviselésében. A jegyzőkönyv vezetésére Köpf János intézeti ügyész, hitelesítésére Neuman Dániel, Kövér Márton és Szathmáry Mihály részvényeseket kérte fel.

Heinrich Sándor vezérigazgató olvasta fel az igazgatóság jelentését, amelyből a következőket közöljük:

Régi vágyunkat látjuk megvalósulva most, midőn t. részvényeseinket első alkalommal van szerencsénk saját helyiségünkben üdvözölni. Adozatokat hoztunk, hogy egy modern üzlethelyiség létesítésével és annak megfelelő berendezésével egyrészt az üzletfeleinkkel való érintkezést kényelmessé tegyük, másrészt pedig a reánk bízott értékek megőrzéséről és biztonságáról megfelelő módon gondoskodhassunk, örömmel tölt el bennünket azon tudat, hogy ezen célunkat elérjük, egy minden ízében modern üzlethelyiség áll ügyfeleink rendelkezésére és hogy intézeti székházunk fel-emelésével nemcsak magunknak szereztünk külsőleg is méltó otthont, hanem egyszermind Aradváros főutját is egy monumentális épület felemelésével díszesebbé tettük.

Áttérve az elmúlt üzleti év lényegesebb momentumainak ismertetésére, örömmel konstatahatjuk, hogy intézetünk az elmúlt évben is fokozott mértékben eleget tett azon feladatnak, melynek megvalósítására megalakult s ugy a közgazdasági érdekek előmozdítását, mint a jogosult hiteligények kielégítését a pénzügyi viszonyok mikénti alakulására való tekintet nélkül az egész év folyamán akadálytalanul és minden megszorítás nélkül eszközölte. Azon elveink, hogy a közgazdasági érdekeket legjobban ugy szolgáljuk, ha igyekezünk a hozzánk forduló gazdaságosság hiteligényeit állandó, tehát ugyanazon kamatlábnak a lehetőségig való fentartása mellett kielégíteni, a multak tapasztalatai szerint helyesnek bizonyult és mi ezen helyes nyomon haladtunk a mult évben is és a kamatlábat egy üzletágban sem emeltük fel dacára annak, hogy az Osztrák-magyar bank is kénytelen volt az év utolsó negyedében a kamatlábat egy egész százalékkal felemelni.

Örömmel állapíthatjuk meg, hogy az általunk követett irány üzletfeleink körében is helyeslésre talált, mert évről-évre fokozódó bizalommal bízzák reánk tőkék kezelését és dacára annak, hogy a helybeli pénzügyi intézetek által a mult év folyamán eszközölt több rendbeli részvénytőke felemelés betéteinket sem hagyta

érintetlenül, betétállományunk mégis a múlt év folyamán is lényegesen és pedig két és fél millió koronával emelkedett, amit e helyen is megelégedéssel konstatálunk.

Mérlegünk szerint a múlt évi nyereségünk 502.722 korona 93 fillért tesz ki, mihez hozzáadván a múlt évről áthozott 40.000 koronát, összesen 542.722 korona 93 fillér áll a tisztelt közgyűlés rendelkezésére, mely összeg mikénti felosztására vonatkozólag javasoljuk, hogy: a) 10.000 darab részvény után 5 százalék kamat fejében darabonként 20 korona összesen 200.000 korona fizetessék ki és az ezen összeg, valamint a múlt évről áthozott 40.000 korona levonása után fennmaradt nyereségből, b) az igazgatóság jutalékára 30.272 korona 29 fillér, c) a felügyelő-bizottság tiszteletdíjára 4.500 korona, d) felülosztalékul részvényenként 25 korona, vagyis az osztaléknak 45 koronára való kiegészítésére 250.000 korona fordítassék, e) az 1911. évi veszteség és nyereség számlára pedig a még fennmaradó összeg átvitessék 57.950 korona 64 fillér. Összesen 542.722 korona 93 fillér.

Kérjük a tisztelt közgyűlést, méltóztatásukkal jelentésünket jóváhagyólag tudomásul venni, a felügyelőbizottság jelentésének meghallgatása után az előterjesztendő zárszámadásokat és mérleget jóváhagyni és megerősíteni és a nyereség mikénti felosztására vonatkozó javaslatunkat elfogadni és részünkre, valamint a felügyelőbizottság részére a szokásos felmentvényt megadni. Majd a felügyelő-bizottság jelentését olvasta fel Heinrich vezérigazgató.

Szathmáry Gyula nyug. alispán elsősorban arra a kedves és kellemes benyomásra utal, amely a részvényeseket eltölti, hogy a saját intézeti házban tarthatják közgyűléseiket. Jelentékeny értéktöbblet jelentkezik abban, hogy az intézet a pénzpiacra elfoglalt előkelő állásának megfelelőleg a nagyobb forgalmat is képes akadálytalanul lebonyolítani az új székház kényelmes üzlethelyiségében. Az igazgatóságot azzal üdvözlö, hogy munkájának termékenyítő erejére az otthon üdítő érzete is emelkedőleg hasson, hogy az intézet működése ezután is fokozatosan fejlődjen. Örömmel és megelégedéssel konstatálja, hogy az üzleti eredményeik teljes bizonyosságot szolgáltatnak arról, hogy az intézet a reájabizott tőkét gyümölcsözőtőleg kezelte, s produktumait a gazdasági élet előnyére hatékonyan értékesíthette. Az igazgatóságnak, Heinrich igazgatónak, a felügyelő-bizottságnak, a tisztviselőknek jegyzőkönyvi köszönetet indítványoz, amihez a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel hozzájárul, ugyancsak ahhoz, hogy Zselenski Róbert gróf elnöknek szintén elismerés szavazzassék.

Ezután Urbán Iván igazgatósági elnök foglalja el az elnöki széket s elrendeli az elnöki állás s 25 választmányi tagság betöltésére a szavazást. Szavazatszedőkül Keresztes Gyula dr. elnöklete alatt Kneffel Lajost és Tenner Józsefet kérte fel.

A szavazás megtörténvén, Keresztes dr. jelenté, hogy leszavazott 37 részvényes, akik 2378 szavazatot adtak le. A szavazatok így oszlottak meg: az elnöki állásra Zselenski Róbert gróf választott meg 2178 szavazattal, a 25 választmányi tagságra pedig 2378 szavazattal:

Almássy Dénes gróf, Almay Olivér, Biró Albert, Blaskovich Ernest, Bohus Zsigmond báró, Issekutz László dr., Justh Gyula, Károlyi Gyula gróf, Kintzig János, Kövér Márton, Meskó Sándor dr., Neufeld Károly, ifj. Purgly János, Purgly László, Sarlot Domokos, Solymossy Lajos báró, Szathmáry Gyula, Urbán Péter, Vajda Zsigmond, Vas Gusztáv, Vásárhelyi János, Vásárhelyi Józsi, Wadowszky Gusztáv, Walder Gyula, Wenckheim Frigyes gróf.

Zselenski Róbert gróf újból elfoglalja az elnöki széket s megköszöni a személye iránt megnyilvánult bizalmat.

Köpf János intézeti ügyész, Keresztes Gyula dr., Baross Ferenc dr., Vásárhelyi János, Vásárhelyi Józsi, Porcia Lajos gróf, Urbán Péter, Vásárhelyi Dezső, Blaskovich Ernest, Issekutz László dr., Kövér Márton és Neuman Dániel részvényesek által aláírt indítványt, amely azt célozza, hogy Heinrich Sándor kiváló szolgálatait és nagy érdemeit honorálandó, a nyugdíjszabályzat 4-ik pontja olyképen volna megváltoztatható, hogy Heinrich Sándor nyugdíja 8000 koronáról 12000 koronára felemelendő. Ezenkívül utasítsa a közgyűlés az igazgatóságot, hogy ennek megfelelőleg a vezérigazgató-

val kötött szerződésben a megfelelő változásokat megtegye. (Hosszas éljenzés.)

Kell Lipót dr. szólalt fel s kiegészítő indítványt tett, amely szerint tekintettel Heinrich Sándor alapvető elvülhetetlen érdemeire, működésére az igazgatóság tegye revízió tárgyává az ő szerződését s hozza összhangzásba Heinrich fizetését s javadalmazását az intézet felülvizsgálásával.

Keresztes Gyula dr. szerint az indítvány indokolására nincs szükség, Heinrich puritán egyéniség kizárja a dícséretet. Amikor a részvényesek a székházmegnyitót ünneplik, nem tehetik méltóbban, mintha az intézet lelkét és szellemét: Heinrich vezérigazgatót ünneplik. Hozzájárul Kell indítványához. A közgyűlés lelkes éljenzés között egyhangúlag elfogadta a két indítványt s ezzel a közgyűlés véget ért.

Megjelentek Zselensky Róbert gróf elnöklete alatt: Avarffy Ferenc dr., Aszlán János, Baross Ferenc dr., Bréda Viktor gróf, Borsos Gyula, Bund Henrik, Dániel Endre, Domán, János, Fábrián László, Fábry Sándor dr., Ferenczy Tibor dr., Földes Soma, Friebeisz Miklós, Gellényi Ernő, Glück Károly, Grób Jenő, Hegedüs László, Heinrich Sándor, Heinrich Gyula, Hoffmann Antal, Huszti Lajos dr., Issekutz László dr., Jellinek Henrik dr., Kell Lipót dr., Keresztes Gyula dr., Kneffel Lajos, Köpf János dr., Kövér Márton, Kristyóry János, Nikolics Sándor, Neuman Dániel, Parecz Béla dr., Persa Péter, Pichler János, Purgly János, Reiber Emil, Rosenfeld Hermann, Schreier Jakab, Strasser Győző, Szalay Antal, Szathmáry Gyula, Szathmáry János, Szathmáry Károly, Szathmáry Mihály dr., Székely Inigó dr., Szende Tivadar, Tenner József, Tisch Mór dr., Tolnay János dr., Urbán Iván, Urbán Péter, Vajda Zsigmond, Vas Gusztáv, Vásárhelyi János, Vásárhelyi Józsi, Vertán István, Verzár Márton, Visky Pál dr., Walder Gyula, Wallfisch Ármán, Werner Károly, Windisch Hermann, Wadowszky Gusztáv.

A közgyűlés végeztével a pénzügyi tisztviselői Földes Soma főkönyvelő vezetésével felkeresték Heinrich Sándor vezérigazgatót, hogy az ünnepélyes alkalomból ők is kifejezést adjanak őszinte szeretetüknek és ragaszkodásuknak. Földes a kartársak nevében meleg szavakban üdvözölte a vezérigazgatót, akinek átnyújtották az összes tisztviselők fényképét egy díszes keretben. A vezérigazgató az őszinte rokonszenv és meghatottság hangján mondott köszönetet a szeretet eme megnyilvánulásáért. Délben a vezérigazgató tiszteletére fényes lakoma volt a Központi szálló nagytermében.

TANÜGY.

(-) Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Taksás Ilona okleveles tanítónőt a szepárdi állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Chencinszky Ede okl. tanítót pedig a magyarpécskai állami elemi népiskolához tanítónővé nevezte ki.

(-) Ifjusági szinelőadás a Liceumban. Az áll. főreáliskola gyorsírókora február 26-án (vasárnap) délután fél 5 órakor a liceum dísztermében nagyszabású ünnepélyt rendez, melynek műsora a következő: Elnöki megnyitó. Tartja Kovács Antal VIII. o. t. 2. Mozart: Szerenád. Előadja az ifjusági zenekar. 3. Prológ. Irta Fischer István VII. o. t. Szavalja Angele Jenő III. o. t. 4. A Gitt-egylet. Tréfás jelenet az iskolai életből. Irta: Molnár Ferenc. 5. Nép-dalok. Előadja az ifjusági énekhar. 6. Zsur a Trombita-utcában. Előadja Winkler Antal VIII. o. t. 7. Ridley Kohne: Magyar hegedűnégyes. Előadják: Fischer István VII., Lengyel László, Ungár Imre VI. és Grünberger Oszkár V. o. t. 8. Box és Cox. Vigjáték 1 felvonásban. 9. Zárszó. Tartja Somogyi Lajos VII. o. t. 10. Hunyadi induló. Előadja az ifjusági ének- és zenekar. A jegyek ára: ülőhely 1 korona, állóhely 50 fillér s kaphatók ifj. Klein Mór és Weisz Leó könyvkereskedésében. Az ünnepély iránt máris nagy az érdeklődés.

Házaszályrevízió?

— Védekezés az obstrukció ellen. —

Távíratilag tudósítás.

Arad, február 20.

Budapestről jelentik: A bankjavaslat részletes vitájára erősen készül a két függetlenségi párt. A Kossuth-pártot különösen elkésztette Tóth János indítványának leszavazása és Khuen Héderváry miniszterelnök válasza. A szombati bizalmas értekezleten nem hoztak ugyan döntést, de bizonyos, hogy a párt fokozott erővel indul a részletes vitára. Ma délelőtt a folyosón azt beszélték, hogy Kossuth Ferenc lakásán újabb bizalmas értekezletet tartanak, hogy azután szerdán meghozzák a nyilvános döntést. A párt nevében Kelemen Béla állította össze ma a folyosón a részletes vitában felszólalók névsorát.

A Justh-párt részéről szintén készülnek már a részletes vitára. Beck Lajos írta össze ma a felszólalni szándékozók névsorát.

Szombaton este az általános vita befejezése alkalmából a Justh-párt vacsorát rendezett a Drechslerben a vitában résztvevők tiszteletére. Lelkes felkészüléssel hangoztatták, hogy a kormány ellen, különösen a védőreform és a választóreform ügyében vivják meg a döntő csatát.

A bankstatutum tárgyalása.

Budapestről jelentik: A munkapárti körben ma nagy volt az élénkség. Majdnem az összes vezető tagok fennjártak és itt is, ott is felhangzott a házaszályok revíziója iránti óhaj. A holnapi ülésre hat névszerinti szavazás maradt. A képviselőház elnöksége a bankjavaslat részletes vitája tekintetében állást foglalt oly irányban, hogy belemegy abba, miszerint a javaslat részletes tárgyalásán a javaslat első szakasza előtt a bankstatutum módosított cikkeit pontonként tárgyalja a Ház. Ezt tudatták a 48-as pártok vezéreivel, akik azonban visszautasították ezt a prozociót.

Félhivatalosan ezt jelentik: A képviselőház elnöksége ma tárgyalásokat folytatott az ellenzéki pártok vezéreivel, hogy a bankvitában a részletes tárgyalás tekintetében egyezsége jussanak. Ezek a tárgyalások eredmény nélkül maradtak. A ház elnöksége az ellenzéki pártoknak azt az ajánlatot tette, hogy a béke kedvéért belemegy azoknak a bankstatutumoknak a bő tárgyalásába, amelyek változást szenvednek, az ellenzéki pártok tagjai azonban kijelentették, hogy ebbe bele nem mennek. Azt követelik ezzel szemben, hogy minden statutumot külön tárgyaljanak és minden képviselő minden pontnál beszélhessen. A képviselőház elnöksége erre kijelentette, hogy a vita ilyen módjában semmi esetre se fog beleegyezni. Így kilátás van arra, hogy a névszerinti szavazások után hosszabb házaszályviták lesznek. Az ellenzék magatartása azonban arra enged következtetni, hogy a halogatás nem lesz tartós és a bankjavaslat hamarosan tető alá jut.

A házaszályreform.

Budapestről jelentik: A kormányhoz közelálló előkelő politikus a következőképpen nyilatkozott a revízió kérdéséről:

— Mégis meghal tehát az obstrukció. Szinte már hallani lehet a hörgését, hallani a battyudalt, amelynek rikácsoló hangjaiba az obstrukció fenegyerekei belezokogják üzleti és műhazafiságuknak minden fájdalmát. A Lukács László bombája mégis mintha hatott volna és az a kis szellő, amely a napokban kerekedett, akkor, amikor port és törmelékert vert föl a multnak romhalmaza alól, egyuttal elfújta az urak piros harci kedvét is. Jól tette, hogy

elfujta. Ettől a harci kedvtől, ettől a szabados, pajzán hangulattól még elvérezhet az ország, vagy ha ez a kifejezés jobban tetszik: a haza, amelynek sorsáért annyira aggódnak az urak, amelynek jólétét annyira szívükbe zárták.

— Reméljük, hogy nemsokára csend következik. Természetes, hogy ezzel a probléma nincs elintézve. Nem várhatunk minden egyes alkalomkor hetekig és hónapokig, amíg az ellenzék egy-egy obstrukcióba belefárad. Más módról kell gondoskodni, olyan módról, amely a fölösleges virtuskodást nem úgy öli meg, hogy előbb hetekig és hónapokig hagyja tombolni, hanem úgy, hogy egyszersmindenkorra beléje fojtja a szuszt.

— Erre két mód van. Az első: az általános jog, magának a választójognak reformja, amelyről azt hisszük, ma már nem kell bővebben beszélni. A másik: a parlamenti reform, precízebbül: a házszabály reformja, a házszabályrevízió.

— Azt hisszük, hogy ez a fölötté sürgős és fölötté szükséges reform soha még annyira aktuális nem volt, mint épen most. Azt, ami hat esztendő előtt nem sikerült, ami akkor annyi zavarra és bonyodalomra, sőt végső eredményben alkotmányválságra vezetett, most, úgy hisszük, egészen simán lehet végrehajtani anélkül, hogy a reformkezdeményező országos zavarokért való felelősséget venne magára. Ugy hisszük, hogy a hosszú lecke nem mult el minden haszon és minden tanulság nélkül az ország fölött és ma már egészen más vélemény alakult ki ebben a kérdésben, mint amilyen 1904-ben és 1905-ben volt. Azóta már a koalíció is kénytelen volt egy házszabályrevíziót csinálni, maga *Justh Gyula* segített annak megalkotásában, amit igen helyesen cselekedett és amit távolról se szemrehányásként említenek. Mindenkinék megváltozott ebben a kérdésben a véleménye.

Az aradi román püspök a békeről.

Budapestről jelentik: A görög keleti román egyház főpapjai Metianu János nagyszombeni érsekmetropolita, Pap I. János aradi püspök, Cristea Miron karánsebesi püspök a Gozdu-alapítvány ma megtartott közgyűlése alkalmából Budapesten tartózkodnak. Általában azt hitték, hogy a főpapok budapesti időzésüket felfogják használni arra, hogy a Tisza István gróf által felvetett békeakcióra vonatkozólag is tanácskozni fognak és az eszmecserébe a románság világi köreinek vezérférfiit is befogják vonni. Ezek a tanácskozások azonban most aligha fognak megtörténni. Pap I. János kijelentette: „A román püspöki kar teljes tudatában van a béke hasznának és a nép természetes vezérei nem is akarnak kitérni ebből származó kötelezettségeik alól. Mi mindnyájan a béke apostolai vagyunk és őszintén óhajtjuk a megegyezést. Hasonló kijelentést tett a nagyszombeni metropolita érsek is, de kijelentették egyúttal azt is, hogy az idő most nem alkalmas a békeakcióra, mert a közvélemény még nem lát tisztán ebben a kérdésben. Így a tanácskozások későbbre maradnak.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Háromszázezer koronás törlesztési per. *Bogdán Pávelné* jószáshelyi lakos ma *Grozda Aurél* dr. nagybuttyini ügyvéd útján rendes keresetet adott be az aradi kir. törvényszékhez *Polatsek Miksa* és *Samu* jószáshelyi lakosok ellen. Előadja, hogy a nevezettektől csere útján ingatlanokat vett át, amelyeket a szerződés szerint tehermentesen kellett volna megkapnia. Ez azonban nem történt meg és az ingatlanokra,

amelyeket *Pollatschekék* átadtak most is 320.000 korona teher van a Magyar Jelzálog és Hitelbank és *Korb Tivadar* báró javára bekebelezve. Minthogy *Polatsekék* többszöri felszólítás dacára sem tehermentesítették az ingatlan, kéri a bíróságot, mondja ki, hogy *Polatsekék* kötelesek az ingatlanon levő terheket harminc nap alatt törölni.

Vérontás a programbeszédnél.

— Választók és csendőrök összetűzése. — Interpelláció a képviselőházban. —

Távirati tudósítás.

Arad, február 23.

A fehérgyarmati kerületben *Luby Géza* halála következtében gazdátlaná vált mandátumért két jelölt küzd egymással. *Jármé Béla* Kossuth-párti, aki már az általános választáson is szemben állott *Lubyval* és *Szunyog Mihály* Justh-párti.

(Az első híradás.)

Tegnap délelőtt *Matoles* községben akarta megtartani programbeszédét *Szunyog Mihály*. A választók összegyűlekeztek a község háza előtt, mikor a jegyző kihirdette, hogy a gyűlést a szolgabíró betiltotta. A nép nagyon felűhődött e miatt és csak *Tury Zsigmond* református pap csillapító szavának köszönhető, hogy baj nem történt. A választók más helyre vonultak, ott aztán a képviselőjelölt elmondhatta programbeszédét. A legnagyobb rendben ment végbe minden, mert sem szolgabíró, sem csendőr nem mutatkozott.

Később megérkezett a községbe *Jármé Béla* Kossuth-párti jelölt. Erre a gyűlésre megjöttek *Jékey Zsigmond* fehérgyarmati, *Szucsán Péter*, *Kállai Szabolcs*, *Vécsey László* mátészalkai és *Dienes* ugyancsak mátészalkai főszolgabírák, illetőleg szolgabírák nyolc csendőrrel. A programbeszéd alatt két választó összeszólalkozott és a szóváltásból dulakodás lett. *Zászlónyéllal ütlegették egymást*. Nagy kavargás támadt, a csendőrök is közbeléptek és hogy, hogy nem, egy lövés dördült el. Valószínűleg véletlenül sült el a csendőr puskája és a golyó id. *Magyary Istvánt* combján találta.

A durranástól a nép felbőszült s ellenségesen ment a csendőröknek. *Madarassy Károly* választó birokra kelt egy csendőrrel, a ki szuronyát mellének szegezte. A bajonett átjárta *Madarassy* jobb karját s erre a sebesült balkezével elkapta a csendőr szuronyát. *Szücs Lajos* is súlyosan megsebesült, mikor apósának védelmére kelt. Az ő karját is keresztül szurta egy csendőr. Itj, *Madarassy Lajos* és *István*, továbbá *Magyary Lajos* karjukon, lábukon sebesültek meg csendőrszuronyoktól. A sebesülteket *Aser Károly* járási orvos kötözte be. *Három sebesült állapota komoly*.

Igy szólt az első híradás.

(Az alispán nyilatkozata.)

A matolesi attak dolgában *Hosvay Aladár*, szatmármegye alispánja így nyilatkozott egy ujságíró előtt:

Az eset részleteiről még felvilágosítást nem adhatok, mert magam sem kaptam körülményes jelentést és a dolog különben is még vizsgálat tárgya. Értesülésem egyelőre csak annyi, hogy a fehérgyarmati kerületben sajnos, megtörtént az összetűzés a választók és a csendőrök között, mely alkalommal a csendőrök fegyverüket használták. Tudomásom szerint a két párt összeverekedett, a felizgatott tömeg megtámadta a közbelépő csendőröket, akik hír szerint háromszor használták fegyverüket, de

tudtommal csak egy ember sebesült meg. Ez az értesülésem azonban még hivatalos megerősítésre vár.

(Hivatalos jelentés.)

Ma délután megérkezett *Szatmárnémetibe* a fehérgyarmati főszolgabíró hivatalos jelentése. A jelentés megállapítja, hogy valóban történt fegyverhasználat a kirendelt csendőrség részéről. Tegnap délelőtt volt az összetűzés *Makolcsán*, ahol *Jármé Béla* dr. Kossuthpártinak kellett volna megtartania programbeszédét. Az ellenpárt hívei felkészültek, hogy megzavarják a programbeszédet és a nagy kocsma mellett gyülekeztek, ahol a főkortesek két hektoliter pálinkát osztottak ki az emberek között.

Délelőtt tizenegy órakor megérkezett *Jármé* híveivel. Mikor a *Szunyogh-pártiak* a jelöltek közeledni látták, vagy háromszázan megszállták a *Szamos* hidját és közúton fogadták az ellenpártot. A csendőrség rögtön ott termett és utat nyitott a jelöltnek. Mire a községbe értek, már vagy ezer ember tolongott a kocsma előtt, ellenséges indulattal fogadva a közeledőket. *Jármé* kíséretében volt *Jékey* fehérgyarmati főszolgabíró is, aki felszólította a tömeget, hogy tartózkodjék a rendzavarástól. A felszólításnak nem volt eredménye. Erre a főszolgabíró utasította a csendőröket, hogy teremtsenek rendet. *Lakatos Mihály* csendőrszervező rögtön akcióba lépett. A csendőrök szét akarták oszlatni a tömeget. Eközben *Szirmay* kortes elkapta az egyik csendőr szuronyát és kiakarta csavarni a kezéből. A tömeg fenyegetőzve előrenyomult, hogy a csendőröket megtámadja. Botok, rudak emelkedtek a levegőbe. *Szirmay* egyre uszította őket:

— Ne féljete! A csendőröknek ugysem szabad lőni!

A helyzet kritikussá vált a csendőrökre nézve. Ebben a pillanatban az őrsvezető „tűz“-et vezényelt. A puskák eldördültek, *Szirmay* és egy *Kovács* nevű választó véresen buktak le a földre. Kivülük ötven súlyos sebet kaptak, köztük *Madarasi Károly* és *Magyary István* választók. Oriási pánik támadt. A tömeg futásnak eredt, egymást gázolták le az emberek. A hangulat most is olyan izgatott, hogy *Jármé* jobbnak találta elhalasztani beszédét.

(Panasz a miniszterelnökhöz.)

A matolesi véres eset szöbe került ma a Házban is. Az ülés végén *Kovács Gyula* Justh párti képviselő, aki jelen volt az esetről interpellációt intézett a miniszterelnökhöz, akinél felpanaszolta a csendőrség kegyetlenségét és a közigazgatási atrocitásokat. A közigazgatási hatóság teljesen a Kossuth-párti jelölt mellett foglalt állást és érdekében pressziót és terrort fejt ki. Őt szolgabíró járja a kerület községeit és a jegyzők útján igyekszik rávenni a választókat, hogy szavazzanak *Jármé*-ra. A nagykarolyi pénzügyigazgatóság pedig egyik titkárát küldte ki, hogy a *Szunyogh-párti* kocsmárosokra hasson. Ezek alapján szükségesnek tartaná, hogy a kormány egy miniszteri biztost küldjön le a kerületbe a tisztviselők visszaéléseinek megakadályozására.

(Miniszteri biztos a színhelyen.)

A miniszterelnök nyomban válaszol. Kijelenti, hogy a csendőrpáncsnokság nyomban megfogja indítani a vizsgálatot az iránt, hogy jogosan történt-e a fegyverhasználat. Azonkívül annak megállapítására, vajjon a közigazgatási hatóságok részéről történt-e visszaélés, már is leküldött egy miniszteri tisztviselőt, aki a vizsgálatot megfogja ejteni.

Kovács Gyula, valamint a Ház is tudomásul vették a miniszterelnök választását.

Öt évre besorozott családapák.

— A délvidéki „katonaszabadság” áldozatai. —

Távirati tudósítás.

Arad, február 20.

Azok a délvidéki férfiak, akiket Zubotin Cvetó mozsori kovácsmester bűnös manipulációval szabadított ki a katonai szolgálat alól, ugyancsak megbűnhődnek az eddig élvezett aranyzabadságért. Ujra sor alá állítják őket és miután a legtöbbször a füle begyógyult és hallását is visszanyerte, be fogják sorozni valamennyiüket, ráadásul pedig még két esztendői szolgálatot mérnek ki rájuk büntetésből.

Tizenöt legény már ma a sorozó bizottság elé is állott Ujvidéken. Csendőri fedezettel vitette be őket a sorozásra, ahol a katonasorvosok megállapították, hogy dobhártyájukat átszakították, de a sebek annyira begyógyultak, hogy mindannyian hallásukat is visszanyerték. Majdnem minden ember jobb fülén konstatalható volt a bűnös külerőszak. A sorozás alá került férfiak valamennyiét besorozta a bizottság, még pedig a véderőtörvény 49-ik paragrafusában értelmében öt esztendőre.

A besorozottakat katonasorban, fegyveres őrizet alatt azonnal be is szállították a közös kaszárnyába. Bevonulásuk valóban megindító volt. Legtöbbször meglelt családos ember, akiket aztán sirva kísérték feleségük, gyermekeik és szüleik a kaszárnya kapujáig.

A mai sorozáson kívül március 6-án a titeli járásban 25, az óbecsei járásban pedig 60 legény kerül az amentáló bizottság elé.

A csendőrség különben szorgalmasan folytatja a nyomozást. Kiderült, hogy Zubotin Cvetó kovácsmester 60—600 koronányi összeget kapott egy-egy operációért. A kovácsot egy megoperált legény jelentette fel, akit már régóta zsarolt Zubotin, amíg csak az egyszer a pumpolást meg nem unta.

SPORT.

+ Kerületi bizottsági közgyűlés. A Magyar Athletikai Szövetség délmagyarországi kerületi bizottsága tegnap tartotta meg Aradon ötödik évi rendes közgyűlését. A közgyűlésen Hámory László dr. orsz. képviselő, a kerületi bizottság elnöke elnökölt, a Torontái Athletikai Klubot is képviselve. Ifj. Vas Gusztáv képviselte az Aradi Athletikai Klubot. Fritz Zsigmond az Aradi Testgyakorlók Körét, Tessits Milovoj az Aradi Toldi Athletikai Klubot. A képviselőkön kívül jelen volt Alt János előadó, Neidenbach Emil az AAK. titkára, Szigethy Jenő és Popovits György jegyzőkönyvvezetők. Az elnök meglehetősen udvozolta a megjelenteket, a gyűlést megnyitja s méltatva Stankovits Szilárd szövetségi titkár elévülhetetlen érdemeit öt kitüntető megjelenése alkalmából őszinte örömmel üdvözlő és eszméi követéséről biztosítja. Stankovits titkár meghatva mond köszönetet az üdvözlő szavakért. Az elhangzott üdvözlések után Alt János előadó ismertette az elmúlt év munkásságát. Az elért eredmények, a gondosan összeállított jelentés lelkesítő hatással volt a megjelentekre s egyhangú örömmel váltódott ki az a határozat, hogy az elmúlt évi munkásságért Hámory László dr. elnöknek, Alt János előadónak a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetét nyilvánítja. A tárgysorozat következő pontja az új kerületi székhely és tisztikar választása lévén, elnök megköszönve a bizalmat a maga és előadó társa nevében lemond s átadja az elnöki széket Stankovits Szilárd titkárnak. Beható eszmecserék után a közgyűlés újból Aradot jelölte székhelyül s elnökül nagy lelkesedéssel Hámory László dr. orsz. képviselőt s előadójává Alt János ATAC. elnökét választotta meg.

Bejelentett ezután, hogy az ez évi mezei futóbajnokságot az Aradi Testgyakorlók Köre (Postások) rendezik meg március 19-én. Ifj. Vas Gusztáv indítványára elhatározta a kerületi bizottság,

hogy az eddigi s elavult kerületi szabályzatok módosítására egy bizottságot küld ki s a főbb vonásokban körvonalozott irányban tevén meg javaslatát azt jóváhagyás végett felterjeszti a MASz. tanácsához. A bizottság tagjaiul Sonnecker Sándor, Alt János és ifj. Vas Gusztáv küldettek ki.

Rendőrségi tulkapások.

— Hajsza rablógyilkosok után. — Feljelentett rendőrfogalmazó. —

Fővárosi tudósítónktól.

Arad, február 20.

A fővárosi rendőrségnek az utóbbi hetekben nincs szerencséje. A detektívjei két balkezssel dolgoznak, a fiatalabb tisztviselőinek pedig a fejébe száll a hatalmi mámor és egyik gorombább tulkapást a másik után követik el.

A mai napra két „virágszál” illeszkedik a fővárosi rendőrség botrány esokrába.

Ártatlanul meggyanusított artisták.

Megirtuk, hogy Nagyteremian meggyilkolták Knapp Károly gazdag földbirtokost és hogy a csendőrség az elhunytnak unokaöccsét tartóztatta le, mert az volt a gyanu ellene, hogy a meggyilkoltnak feleségével viszonya volt. Megirtuk azt is, hogy a csendőrség névtelen leveleket kapott, melyek ezt a gyanút táplálták.

A mult éjjel sürgős átirat érkezett a nagyteremiai csendőrségtől a budapesti főkapitánysághoz.

Az átirat arra kérte a budapesti rendőrséget, hogy a jelenleg Budapesten tartózkodó artistákat, Fazekas Ármint és a bűvészel közös háztartásban élő énekesnőt, Rienzi Mariskát, akik rablógyilkosság gyanuja alatt vannak, a rendőrség sürgősen vegye őrizet alá.

A csendőrségi nyomozás ugyanis megállapította, hogy mult hó, tehát január hatodikán, hetedikén és nyolcadikán, egy teljes hónappal a rablógyilkosság elkövetése előtt, Rienzi Mariska az 5 ugynevezett repülő daltársulattal Temesvárról vendégszerrepelni átment Nagyteremiára, ahol a Dörge-féle nagyvendéglő éttermében játszottak.

Fazekas Árminnak „nagyszerű” bűvészi mutatványai alatt papírpénzre volt szüksége és Knapp Károly, aki egészen elől ült, kivette barna noteszét, melyben több ezresbankó volt, ezek közül kivett egyet és átadta Fazekasnak.

Persze a mutatvány fényesen sikerült, Knapp visszakarta az ezrest, de — mondja a gyanakvó csendőrség — az artisták akkor látták, hogy Knappnak nagyon sok pénze van. Hogy mások is látták-e, arra úgy látszik a csendőrség nem gondol.

Mariskákék eljöttek onnan, nem is gondoltak Nagyteremiára, mert örömmel éppen nem gondolhattak vissza a fukar falusiakra és ime, tegnap délután Budapesten a detektívek elfogták őket és behurcolták a főkapitányságra.

Rienzi Mariska és Fazekas Ármin, meg a többiek is alibit bizonyítottak, igazolták, hogy e hó harmadikán, negyedikén és ötödikén ők hol voltak, ezzel tehát rájuk nézve a kellemetlen ügy befejeződött volna, de ott tartották őket még tovább is, egész ma délutánig.

De nagyon titkolták a rendőrségen az ügyet. Mint ahogy most, Vázsonyi beavatkozása óta mindent titkolnak.

Razzia a betegszobában.

A másik hatalmi tulkapás komoly következményekkel járó kellemetlenséget okozott a Terézváros egyik ujonnan épült, tisztességesen, szolidan vezetett szálló vendégeinek. Szombat éjjel történt, hogy a portás azzal a riasztó hir-

rel verte föl álmából a hotel tulajdonosát, hogy itt a rendőrség és razziázni akar a szálló szobáiban. A tulajdonos megrémült, gyorsan felöltözött és irodájában fogadta a rendőrség embereit, két detektívet és Barna Péter segédfogalmazót, akivel közölte, hogy harmincegy állandó lakója és tizenöt átutazó vendége van, a kiknek személyi megbízhatóságáért minden tekintetben garanciát vállal.

— Ez nem elég! — volt a kurta, hivatalos válasz. — Ön mondhat, ami jól esik, nekem látnom és igazoltatnom kell az itt lévő embereket!

— Pardon, fogalmazó ur, — szólott közbe Tahy detektív — ezt a szállót én tartom szemmel, tudom kik járnak ide, e helyen nincs szükség razziára.

— Ne oktasson ki engem arra, hogy mi kell, mi nem kell! — rivált rá a detektívre a segédfogalmazó. — Az történik, amit én akarok. Gyerünk és vegyük sorra a szobákat!

A fogadás kétségbeesetten könyörgött a rendőrtisztviselőnek, hogy álljon el szándékától magyarázta, hogy szállóját nem szabad összetéveszteni találkahelyekkel, zúgfogadókkal s hogy a rendes, polgári hotelekben nem szokásos a razzia, amely egyaránt kellemetlen a lakókra és tulajdonosra, akinek üzleti érdekei, egzisztenciája, vagyona forog veszedelemben, mert elriasztják becsületes vendégeit. De hiába való volt minden kísérlet. Barna Péter fogalmazó nem tágitott és sorra vette a szálló szobáit. Az első, akihez bekopogtatott, egyik győri szállótulajdonos beteg felesége volt. Az uri asszony a napokban került ki egyik szanatóriumról, ahol súlyos has-operáción esett keresztül. Természetesen holtra rémült, amikor megkopogtatták ajtaját és álmából felriadva azt hallotta, hogy a rendőrség vár odakünn ajtónyitásra.

A beteg asszony levánszorgott az ágyról odacsoszogott az ajtóhoz és bebocsátotta szobájába a tisztviselőt aki tárva hagyta maga után az ajtót, — tizenhét fokos hideg volt odakünn. — kalapját fején felelte és rászólt a remegő, hiányos öltözetben didergő urinőre:

— Igazolja magát!

— Nincsenek irásaim. A Pajor-szanatóriumban, ahol tegnapig kezeltek, tudják ki vagyok.

— Ezt mindenki mondhatja. Levele, vagy bármilyen írása csak akad, ha valóban vidékről került föl a fővárosba?

— Ne feleljen, nagyságos asszonyom ennek az urnak. — mondta a szálló tulajdonosa, — mert tullepi azt a határt, amelyet hivatalos kötelessége parancsol és megenged neki. — Majd a fogalmazóhoz fordult és így szólott:

— Annyi illemtudás lehetne az urban, hogy levegye kalapját uriaszony szobájában!

— Semmi köze hozzá. Fogja be a száját!

— Vegye le a kalapját! Itt házigazda vagyok és ez a legkevesebb, amit megkövetelhetek!

— Detektívek, — szólott hátra Barna Péter, — vezessék ki ezt az embert!

A titkos rendőrök, akik a folyóson tartózkodtak, úgy tettek, mintha nem hallották volna ez a kómikus parancsot. A beteg asszony pedig megfogadta a szállós tanácsát, visszafeküdt ágyába és a segédfogalmazó minden további kérdésért felelet nélkül hagyta. A szálló tulajdonosa feljelentette Boda Dezső főkapitánynál a brutális fogalmazót.

IRODALOM ES MUVESZET.

A színház műsora:

Kedd: Hegyek alján, opera C) bérlet.
Szerda: Rosenkranz és Guldenshtern, vigjáték A) bérlet.
Csütörtök: Lili, operett B) bérlet.
Péntek: A medikus, szimfonia. Bemutató-előadás.
 C) bérlet.
Szombat: A medikus, szimfonia. A) bérlet.

A hegyek alján.

(Zenedráma 2 felvonásban, előjátékkal, Guimera A. után írta: Lethár Dezső. Zenéjét szerzte: D'Albert Jenő. Bemutató előadás.)

Az utolsó évtized legünnepeltebb, legnagyobb zongoraművésze a zeneliteratúrába is bejegyezte nevét. D'Albert Jenő, akit a hangversenytermek pódiumáról ismer az egész művelt világ, zenedrámát írt és megmutatta, hogy nemcsak mint interpretátor, hanem mint szerző is az első között foglalhat helyet. A modern zeneszerzők gárdájához tartozik D'Albert, a Puccini iskolájához. A zenei illusztrátorok izmos, uttörő csapatában foglalt el magának diadalmasan vezető helyet. D'Albert is szakított a régi belcanto stílussal és Wagner követőivel együtt ő is a zenei forradalmárok számát szaporította.

A ma este bemutatott zenedrámája, *A hegyek alján* izig-vérig modern muzsika. Az előjátékban inkább hangfestéssel, mint ritmussal vezeti be a megrázó drámát a szerző, a második felvonás telis-tele van lírai szépségekkel és itt már a melodikus tonus az uralkodó elem, a harmadik részben erősen érezhető Puccini hatása. Sötét, drámai tonus uralkodik az utolsó felvonáson, dinamikus zenekari illusztrációkkal adva meg a dráma nagyszerű befejezését.

D'Albert nagyhatású zenedrámájának librettója is értékes irodalmi munka. A szövegek könyv mindvégig lekötik a figyelmet és hálás témát nyújtott a zeneszerzőnek.

Az aradi bemutató fényes nagy sikert hozott a darabnak és a színháznak. Előkelő nívón tartott előadásban mutatták be D'Albert zenedrámáját. A siker oroszlanrésze *Wlassákot* és *Ferrarit* illeti. *Wlassák* leszámítva a harmadik felvonásban mutatkozott némi fáradságot, pompás hanggal uralta a nehéz partitúrát, annak minden szépségét diadalra juttatva. Hatalmas sikere volt Ferrarinak Pedro szerepében. A nagyszerű művész sokszor méltányolt kiváló drámai művészete ma elementáris erővel hatott. A közönség elragadtatással nézte végig Ferrari kitűnő játékát és hatalmas óvációjával jutalmazta Ferrarit, aki minden fellépésével új meglepetésekkel szolgál a közönségnek. Énekekben is elsőrangú élvezetet szerzett a publikumnak Ferrari. Sok dicsőréttel emlékezünk meg *Ladiszlai* kitűnő Sebastianójáról. *Herold* pompás volt az öreg Tomassó szerepében. Kiseb szerepekben *Huszár*, *Dióssy Nusi* és *Polgár* tűntek ki.

A legnagyobb dicsőret és elismerés jár ki *Tilger Árpád* karmesternek, aki az opera betanításával és eldirigálásával erősítette meg újból kitűnő művészi hírnevét. A közönség zajos hívásaira a függöny előtt is meg kellett jelennie. Vezetésével kifogástalanul működött a zenekar és külön megemlékezésben részesítjük *Longhi* kisasszonyt, aki a darabban domináló hárfa pártikat kiváló művészettel látta el.

A kifogástalan, izlése és illuziót keltő rendezés *Kulcsár* Lajos szép munkája. *Kulcsár* rendezésében mindig találunk valami eredeti ötletet, gondos stílszerűséget, amivel lényegesen hozzájárul az általa rendezett darabok sikeréhez.

A közönség meleg fogadtatásban részesítette az érdekes bemutatót. H. G.

* Országos színházi műsor. A vidék nagyobb színházainak a heti műsora a következő: *Kolozsvár:* A medikus (kétszer.) Szegény Jonathan. Faust (Swärtsröm Valborg felléptével.) Mignon (Swärtsröm Valborg felléptével.) Boccacio. — *Temesvár:* Cigányszerelem (kétszer.) A tolvaj. A tévedt. Böregér. Pillangó kisasszony. — *Nagyvárad:* Cigányszerelem. Muzsikuleány. A testőr. Fiúk és leányok (háromszor.) Medikus. — *Szeged:* A muzsikuleány. A halhatatlan lump. Sárga lilium. Tiszt urak a zárdában. Dollárkirálynő. A medikus. — *Kassa:* Orfeusz az alvilágban. Bábjáték (kétszer.) Cirano de Bergerac. Luxemburg grófja. II. Rákóczi Ferenc fogsága. — *Miskolc:* Sárga lilium (háromszor.) A testőr. Hercegkisasszony. Cigányszerelem (háromszor.) — *Békéscsaba:* Cigányszerelem (kétszer.) Kuruzsló. Böregér. Sárga lilium. Tronk báró. A medikus. Hercegkisasszony. — *Szabadka:* Hercegkisasszony (háromszor.) A medikus (kétszer.) Cigányszerelem. Balkáni hercegnő. — *Pécs:* Bábjáték (kétszer.) Kormánybiztos. A halhatatlan lump. A medikus (kétszer.) — *Győr:* Bilincsek. Édes öregem. Narancsvirág. Obsitok. A kard becsülete. Hercegkisasszony (kétszer.)

* Szász Zoltán előadása — vasárnap. A közönség köréből felhangzott általános óhajlásra a Kultura Szász Zoltánnak Szépség és Szerelm című, szerdára hirdetett előadását vasárnap délelőtt tizenegy órára halasztotta. Tekintetbe kell venni az elhalasztásra vonatkozó kivánságot azért, mert igen számosan vannak a közönség sorában olyanok, akik bármennyire is vágyának rá, hétköznap délutánján nem szakíthatják meg munkájukat és meglennének fosztva attól a gyönyörűségtől, hogy a kiváló író meghallgassák. A bevezető konferencia megtartására sikerült Faragó Rezsőt, a nagy népszerűségű aradi író megnyerni, aki Szász Zoltán írói egyéniségét és működését fogja méltatni. Az előadás a Nemzeti Színházban lesz, a rendes színházi helyérek mellett. Jegyek Weisz Leó könyvkereskedésében kaphatók.

* Az összes jegyek Ysaye hangversenyére elkeltek, s esti pénztár nem lesz felállítva. Ezt írja a Neue Freie Presse vasárnapi száma, amely terjedelmes híradást közöl Ysaye világhírű hegedűművész hétfőn megtartandó bécsi hangversenyéről. Előre látható, hogy ugyanaz történik Aradon is, ahol Ysaye péntek este tartja hangversenyét, amelyre jegyek már csak igen korlátozott számban kaphatók Weisz Leó könyvkereskedésében.

* A Hegyek alján másodsor. D'Albert Jenő nagyhatású operáját holnap játssza másodsor a színház. A főszerepeket ugyancsak *Wlassák*, *Dióssy Nusi*, *Ferrari*, *Ladiszlai*, *Herold* fogják adni.

* Egy urilány színpadi kísérlete. Nagy sikere volt a napokban a békéscsabai színpadon egy fiatal urilánynak, a kis *Dapsy* Böskének. A Csöppség címszerepét játszotta el a kurtizán szoknyából alig kinőtt kislány oly bevégezett művészettel, hogy *Zilahy* debreceni színigazgató szerződést ajánlott fel neki. A fiatal művészleány *Nil*-nek, a nagy tehetségű poéta asszonynak a nővére s úgy látszik a csabai sikerrel egy pompás karriert kezdett meg.

* *Rosenkranz és Guldenshtern*. Szerdán a *Rosenkranz és Guldenshtern* eleveníti fel a színház. A címszerepeket *Szendrey Mihály* és *Beregi Sándor* játssza. A vigjáték legutóbb *Bácsné M. Julia* bucsufellépte alkalmával került színre. A kedves hangulatu vigjáték, dacára néhány évtizedes multjának, nem veszített semmit értékben és keresetlen szépségével most is nagy hatást fog gyakorolni a közönségre.

* *Bródy Sándor* Aradon. A *medikus* szerzője ma levélben arról értesítette a színigazgatót, hogy pénteken Aradra jön és jelen lesz darabjának premiérjén. A színészek nagy ambícióval készülnek a *Medikus* bemutató előadására, amelynek valószínűleg ugyanoly nagy sikerben lesz része, mint a fővárosban.

* *Leánykereskedelem*. (Második ciklus.) Kedden kerül színre az *Uránia* színház nagy attrakciója, az egész világon bámulattal találkozott tendenciózus mozgófénykép, a *Leánykereskedelem*. Az egész világon akció indult meg a förtelmes bűn elnyomására és a leányvédelemre alakult liga fegyverei között a legkiválóbb esz-köznek bizonyult a mozgófénykép, mely megdöbbentő jelenetekben mutatja be azt a raffinált szervezetet, mely az eleven emberhusból csinál nemzetközi forgalmat. Az *Uránia* 980 méter hosszú filmje mesteri koncepciójával, élethű beállításával könnyekig meghatja a nézőt. Egy fiatal árva leány kerül a lelketlen lélekfűrészek kezeibe, aki aztán szomorú kálvárián megy keresztül, még el nem jön a szabaddító, aki a posványból kimenteti a jobb sorsra született leányt. Elvonulnak előttünk ennek a fekete maffiának összes sötét alakjai. A mézesmázos szavu kerítő, a sötétlelkű lebuty lovag, a friss prédára éhes kéjenc csapat. A züllött helyek minden visszatartó nyomorultja és a züllés szerencsétlenei, akik maguk is szánalommal néznek az erőszakkal megejtett új áldozatra. Nehéz, fárasztó szerep jut ki a társadalomnak a kerítők veszedelmes szövetségének kiirtásában és ebben a küzdelemben megbecsülhetetlen szolgálatot tesz a minden bossúránál hangosabban beszélő mozgófénykép, melynek láttára sok-sok veszendő lélek irtózott meg a posványtól. Az *Uránia* színház tulajdonul szerzte meg a hatalmas képet, csak hogy mielőbb megismertethesse az aradi közönséggel. Világhírű immár ez a több képből álló mozgófénykép ciklus, melynek eddig megjelent két sorozatát Magyarország vidéki mozgófénykép színházai közül csupán az aradi *Uránia* mutatta be. A keddi műsoron a hatalmas látványosságon kívül még két kedves bohózat szerepel, hogy így a nagy sláger komorságát a humor aranyos derűje enyhítse. Egy nagyszerű Pali kép és a híres kis *Bandi* ügyes mókája szerepel még a páratlan műsoron. A szenzációs előadásokat rendes helyérek mellett tartják meg és azon csak felnőttek vehetnek részt. — Figyelmeztetésül még csak azt jegyezzük meg, hogy az első sorozatot, mely egy polgári család leányának londoni kálváriáját mutatja be, már két hónappal ezelőtt mutatta be az *Uránia* és ezt a képet most már a legutolsó faluban is előadta a *Leányvédelmi* liga és hogy a propaganda céljait előmozdítsa az első részt ingyen bocsájtja apróbb mozok rendelkezésére. 175

* *Leányvásár*. (Az *Apolló* színház sorozatos előadása.) A rendőrség ébersége és hatalma s a társadalmi akció ereje is gyöngének bizonyult a leánykereskedők förtelmes üzérkedésével szemben. A huszadik század emberiségének minden szennye feltorlódik azokban az elszomorító történetekben, amelyekről a nyilvánosság előtt beszélni nem engedi meg a társadalmi konvenció s a szabadabb szellemű lapok is csak burkoltan, félve mernek megemlékezni az ilyen esetekről. Tisztességes családok nyugalomát és boldogságát teszik tönkre a lelketlen üzérek, akik áldozatainak száma sajnos, napról-napra szaporodik. A Nemzetközi Leányvédelmi Liga most egészen eredeti módon világít bele a bűnök sötétségébe. Egyes esetekből mozgófényképfelvételt készített a Liga vezetősége s azt a világ nagyobb mozgószínházainak útján bemutatja. Az aradi *Apolló* színház is támogatására siet a nemes törekvésnek s bár nagy anyagi áldozatok árán, megszerezte a leányvásárról készült képek előadási jogát. Az első kép holnap, kedden kerül bemutatásra az *Apollóban*. Ennek a nagykonceptióju, érdekesítő képnek megrázó cselekménye van. Egy polgári család, üdészességű, fiatal leányát elcsábítják Londonban azzal az ígérettel, hogy egy előkelő angol családhoz viszik nevelődnének. A szegény leány kapva-kap az alkalmon s örömeiben szülői is osztoznak. A leány csak Londonban tudja meg, hogy leánykereskedők hálójába került. Menekvés azonban nincsen a számára, mert állandóan zárt ajtókat mögött tartják. Végre aztán sikerül egy levelet kicsempészni, amelyben megírja szüleinek borzalmas szenvedését. Az öreg emberek a leány vőlegényét bízzák meg a fölkereséssel. A fiatal ember azonban csak nagy küzdelmek után tudja megszabadítani a leányt, mert közben a leánykereskedők emberei hajón megakarják szöktetni Londonból, hogy a rendőrség ne ta-

lálhassa meg. A kép tovább mint egy félórát tart s két felvonásban mutatja be a cselekményt. A fölvetések oly megrázó realizmussal tárják fel a leánykereskedelem legsötétebb motívumait is, hogy az előadásokat csak felnőttek nézhetik végig. A szenzációs képet még szerdán és csütörtökön mutatja be az Apolló rendezés helyárák mellett. A műsor többi képei is elsőrangú attrakciókból van összeállítva. 177

A bakkarat áldozata.

— Öngyilkos banktisztviselő. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 20.

Egy nagyon előkelő temesvári banknak volt egy disztigvált tisztviselője. Jó modoru, jól öltözködő, szimpátikus fiatalember, akinek szép jövőre volt kilátása. A hivatalos karrier meghozta volna a családalapítást is; már jegyben járt egy igen tekintélyes és vagyonos család leányával. Azonban mindez rombadőlt. Megirtuk, hogy az intézet főnöke, aki érthető módon súlyt fektet az alkalmazottak erkölcsi integritására, megtudta, hogy a fiatalember *kártyázik* még pedig bakkaratt. Azt is megtudta, hogy sokat veszített, majdnem *harmincezer koronát*. Behívatta a fiatal tisztviselőt és megkérdezte, igaz-e a hír? Tagadni hiábavaló lett volna, tehát beismerte, hogy valóban kártyázott. Honnan vette a pénzt? volt a második kérdés. Vidéki bankoktól vettem fel a pénzt, felelte. Ez elég volt. Vegye tudomásul, szökt a főnök, hogy én önt állásától ezennel felfüggesztem. Ha gondolja, jelentkezék a főintézet vezetőségénél és próbáljon enyhébb elbánást kérni. A fiatalember elutazott és megpróbálta. Az eredmény az volt, hogy állásából rövid uton elbocsájtották. Az eljegyzést a leány családja nyomban felbontotta és a szépen indult karrier kettészakadt.

Ma a banktisztviselő, akit *Milacsek Jánosnak* hívnak volt menyasszonya lakása előtt *mellbelötte magát*.

Milacsek az Osztrák-Magyar Bank temesvári fiókjának volt a tisztviselője. Előléptetés előtt állott, amikor elbocsájtották, mert kiderült, hogy kisebb pénzintézeteknél adósságokat csinál, erősen kártyázik és folyton veszít. Milacsek akkor Bécsbe utazott, állítólag, hogy a bank vezérkaránál enyhébb elbánást eszközöljön ki. Előbb azonban barátairól és pártfogóitól néháy száz, állítólag összesen ezer koronát kapott és ezzel *elment Monte-Karlóba, ahol az egész pénzt elveszítette*. A pénzt arra a célra kapta, hogy Amerikába menjen; de a kártya ördöge letéritette még erről az utól is.

Milacsek ezelőtt egy esztendővel egy temesvári ítélőtáblai bíró leányának a kezét kérte meg, de kikosarazták. Ekkor érdeklődni kezdett más párti után. Súlyos terhelték az adósságok és ezért gazdagon akart megnősülni. Megismerkedett Krassószörénymegyey egyik köztisztjeit családjával, a Nadrágyi Vasipar Társulat igazgatójával, *Jahn Vilmosnak* családjával. Jahn leányát hamarosan meg is kérte és az eljegyzés is megtörtént, amikor Jahn arról értesült, hogy leendő veje eladósodott ember és notórius kártyás. Az eljegyzést hamarosan felbontották és ekkor, félbemaradván a gazdag parti, összezsáptak Milacsek feje fölött a hullámok.

Az Osztrák-Magyar Bank ilyen tisztviselőt nem tűrhett meg, sikkasztást, rendellenességet ugyan nem követett el, de mindenki által érthető, hogy ilyen jellemű embert a banknál nem szívesen látnak. — Elbocsájtották, végkielégítést adtak neki. A legközelebbi állomás most már Monte-Karló volt, a hol Milacsek *minden pénzt elveszítette*. A játékbank adott neki utiköltséget és ezzel *Nadrágra utazott*, volt menyasszonya szüleihez. Jahnék azonban nem voltak otthon. Ekkor Milacsek Jahnék lakása előtt kivette zsebéből forgópisztolyát és mellbelötte magát. Sebe igen súlyos, mert a golyó átfurta a tüdőt.

VIDÉK.

Uj gazda-kör. Február 19-én a gyulavarsándi kisgazdák megalakították a gazdakört, melynek eddig is már 126 tagja van. Az új egyesület rendes tagja lesz az aradmegyei gazd.

egyesületnek és az Országos gazdaszövetségnek Megteremtése *Saskeőy József* áll. igazgató tanító érdeme, a kit az új gazdakör egyhangúlag elnökévé is választott s aki most aszón farradozik, hogy a gazdakörrel kapcsolatosan hitel- és fogyasztási szövetkezetet is létesítsen. Az alakuló közgyűlés megválasztotta a tisztikart, a számvizsgáló-bizottságot s a választmányt is.

A mezőkovácsházai áll. isk. tant. stülete és növendékei a helybeli intelligencia bevonásával a szegénytanulók segélyezésére február 18-án a Róth-féle vendéglő disztermében „Szórakoztató-estélyt” rendezett. A gazdag műsor minden egyes száma a szereplők kiváló rátermettségét és ügyességét igazolták, főleg pedig a kis növendékek oly szép alakítást mutattak be, hogy a közönség a legnagyobb elragadtatással élvezte végig a kis művészsereg szereplését. A siker első sorban *Leisch Ferencné* és *Kállai Ella* általi tanítónők érdeme, kik fáradhatatlan buzgalommal oktatták ki növendékeit. Az előadást tánc követte.

Megölt tizenöt éves uri leány.

— Tiltott operáció áldozata. —

Távirati tudósítás.

Arad, február 23

Özvegy *Lenkei Károlyné*, *Kéry Vilma* ujbpesti szülésznő, bejelentette a hatóságnál, hogy *Lőrincz-utca 71. szám* alatti lakásán egy leány meghalt. A tisztiorvos kiment a lakásba, ahol *Lenkeiné* megismételte a bejelentését és az orvost a szobába vezette. Ott egy kibontott ágyon egy szép, tizenhat éves, halott leány feküdt. A tisztiorvosnak gyanusnak tűnt fel a viruló leány korai halála és megvizsgálta a szépen fejlett leány tetemét és megállapította, hogy a leány mesterséges magzatelhajtás áldozata lett. Nem engedte eltemettetni, hanem értesítette a rendőrséget, melynek kiküldött bizottsága előtt a leány tetemének felboncolását javasolta.

A rendőrség kiszállott a színhelyre és azonnal vallatás alá fogta *Lenkeinét*.

— Kicsoda ez a lány? Hogy hívják?

— Én nem tudom, kérem szépen, — hajtogatta *Lenkeiné* és hiába volt minden faggatás, a halott kilétére mindennemű felvilágosítást megtagadott.

— Nézze, *Lenkeiné* — figyelmeztette őt a vizsgálatot vezető rendőrfogalmazó csak magának árt, ha megmarad konok hallgatása mellett. A leány itt halt meg magánál. Még pedig magzatelhajtás okozta a halált. Azt pedig maga követte el. Maga tehát, ha nem ad közelebbi felvilágosítást, nem tesz egyebet, mint hogy a rendőrség munkáját kissé megnehezíti. De ezzel a maga bűnét nem kevesbiti. Szálljon tehát magába és tegyen valómást.

A puhítás hatott és *Lenkeiné* rövid hallgatás után azt mondta, hogy nem tudja, ki légyen ez a lány. Néhány nap előtt megjelent nála egy ötven éves, összes, elegáns ur, karján a leánnyal, aki őt „papus”-kának szólította.

— Gyógyítsa meg a leányomat, itt hagyom magánál, mondta az öreg ur és ötven koronát adott nekem — mesélte *Lenkeiné*, de a rendőrtisztviselő félbeszakította és ráparancsolt, hogy az igazat mondja.

A keresztkérdések alatt megtört és elmondta, hogy ő csakugyan nem tudja: kicsoda ez a leány *Varga Imréné*, *Székely Erzsébet* 43 éves szülésznő, aki a *Bethlen-utca 10. szám* alatt lakik Budapesten, küldte hozzá a leányt, hogy tiltott operációt végezzen rajta. *Vargáné* más alkalommal is küldött neki jól fizető klienseket és a honoráriumon megosztottak. Ő a leányt „kezelés” alá vette. Tiltott operációt végzett rajta és a leány belehalt.

Ezek után a rendőrség úgy *Lenkeinét*, mint *Vargánét* letartóztatta és mindkettőjük lakásán

eredményes házkutatást végzett. Miután *Lenkeiné* maga bevallotta, hogy hasonló dolgokat más alkalommal is elkövetett, a vizsgálat ez irányban is folyik.

Ma már a leány kilétét is tudják.

A budapesti rendőrségnek sikerült kiderítenie a szerencsétlen urileány nevét. *Merkler Erzsikének* hívják s *Zentáról* való. A letartóztatott szülésznő, *Lenkey Károlyné* konokul tagadott s csupán annyit vallott be, hogy február elején egy ötven év körüli jólöltözött férfivel jelent meg nála, akit a leány „papuskámnak” szólított.

A rendőrség nem elégedett meg annyival, kutatni kezdett. Ekkor kiderült, hogy titkos kezek minden nyomravezető adatot gondosan megsemmisítettek. Az elpusztult leány ruháiból minden monogram ki volt vágva, sem levél, sem bármiféle irás nem maradt utána. A szülésznő pedig váltig azt erősítette, hogy a leányt nem ismerte nevérol.

Már abba akarták hagyni a nyomozást, amikor az egyik detektív nyomra akadt. A *leány kofferjén ez a ragszám állott: Zenta gyorsáru 842*. A rendőrség megállapította, hogy a leány tényleg zentai. Ennek folytán azonnal táviratot menesztett a zentai rendőrkapitányságnak.

Ma délben egy szomorú, megtört ember jelent meg az ujbpesti kapitányságon, egy husz éves fiatalember kíséretében. *Zentáról* jött, a rendőrség felhívására annak megállapítása végett, vajjon ráismer-e gyermekére a szerencsétlen urileányban. Egy detektív kíséretében kimentek a halottas kamrába. Alig voltak a lépcsőn, amikor az öreg ember meglátta a holttestet. Szívszagató zokogásba tört ki, s ezt kiáltozta:

— Az én leányom, az én Erzsikém.

A szerencsétlen ember *Merkler Jakab zentai kereskedő*, aki egyetlen leányát vesztette el a lelkiismeretlen szülésznő műtéte következtében. A leány most tavasszal lett volna csak tizenöt éves. Odahaza azt hajtogatta, hogy beteg, vérszegény, azért jön fel Budapestre.

A leány csábitójának nyoma veszett.

A bűnös szülésznőket a rendőrség továbbra is fogva tartja.

VÁROS ES MEGYE.

Bonyodalom egy árajánlat körül. Megirtuk, hogy a belügyminiszter megsemmisítette a törvényhatósági bizottságnak azt a határozatát, melylyel a kulturpalota asztalos munkáit *Kenderessy Lászlónak* adta oda. A miniszter elrendelte, állapítsa meg a tanács, vajjon igaz-e, hogy a konkurrens pályázó, *Palladics György* tényleg elkésve adta-e be ajánlatát? A tanács — mint azt is megirtuk — arra az álláspontra helyezkedett, hogy a versenytárgyalási jegyzőkönyv adatai szerint *Palladics* hat perccel megkészenen nyújtotta be az ajánlatot és a munkával a miniszter döntése után is *Kenderessy* bizandó meg. *Palladics* ma a tanács határozata ellen a törvényhatósági bizottsághoz fordul jogorvoslatért és beadványában azt a súlyos vádat emeli a jegyzőkönyv ellen, hogy annak adatai nem fedik a valóságot, nem tükröztetik vissza hűen az igazságot, amikor azt mondják, hogy ő tíz óra hat perccel adta be ajánlatát. Vizsgálat elrendelését kéri, mert ő tanukkal, — a gazdasági szék jelenvolt tagjaival — óhajtja bizonyítani, hogy az árverési feltételekben megjelölt pontos időben átadta írásait és az átvetelnél senki meg nem jegyezte, hogy a törvényes határidő elmúlt, sőt elfogadás után a versenytárgyalási bizottság is foglalkozott az ajánlattal és a számvizsgálóknak kiadta számfejtés

előjából. Ez mind nem történt volna meg — mondja Palladius — ha a jegyzőkönyvnek lenne igaza és ha ő elkésztetten ajánlkozott volna. A tanács a márciusi közgyűlés elé terjeszti a beadványt azzal a javaslattal, hogy rendelje el a vizsgálatot, mert a tanácsnak ebben az ügyben eljárás tagjai tisztázni akarják a kérdést, mert nemcsak anyagi felelősség háramlik rájuk Kenderessyvel szemben, hanem azt is kell látnia a törvényhatóságnak, vajjon egy versenytárgyalásról felvett jegyzőkönyv úgy van-e megszerkesztve, hogy abban ilyen végzetes tévedések esuszhatnak be?

HIREK.

— **Időjárás.** E hó 21-én az időjárás: változó, szeles, sok helyütt csapadék, hűvösebb.

— **Titkos tanácsosok esküje.** *Budapestről* Ma délelőtt fél tíz órakor *Metianu* János metropolita, *Kardos* Kálmán, *Forgách* János gróf, *Üchtritz* Zsigmond báró, *Fiáth* Pál báró és *Vojnits* István báró letették a király kezébe a titkos tanácsosi esküt. Az ünnepélyes aktusnál *Aerenthal* Alajos gróf közös külügyminiszter és a királyi főkamarmester helyettesítésében herceg *Pálffy* Miklós magyarországi udvarnag asszisztáltak; az eskümintát *Tallian* Dénes báró udvari és miniszteri tanácsos olvasta.

— **Általános kihallgatások.** *Budapestről* jelentik: A király ma délelőtt tíz órakor általános kihallgatást tartott, amelyen megjelentek a többek között *Wekerle* Sándor, *Csekonics* Endre gróf, királyi főasztalnok, *Czirák* Antal gróf, *Vályi* János püspök, *Hadik-Barkóczy* Endre gróf, *Klobucsár* Vilmos lovassági tábornok, *Bogdanovics* Lukács patriárka, *Fanta* Károly tábornok, továbbá *Metianu* János metropolita, *Forgách* János gróf, *Üchtritz* Zsigmond báró, *Fiáth* Pál báró, *Vojnich* István báró, akik ma délelőtt tették le a titkos tanácsosi esküt, azonkívül *Makfalvy* Géza főispán, nyug. államtitkár, *Tabódy* József kamarás, *Lónyay* Géza, *Gerliczy* Ferenc báró, *Zichy* Rafael gróf, *Dániel* Tibor báró, *Fejérváry* Jenő, *Matkovich* Béla, *Vileczek* Frigyes gróf főispánok. Megjelent még *Muzsa* Gyula országgyűlési képviselő, mint a magyar olimpiai bizottság elnöke, s a királyt a fővédnökség elvállalására kérte fel, amit őfelsége meg is ígért.

— **A földmivelési miniszter visszedelemben.** *Besztercebányáról* jelentik: *Serényi* Béla gróf földmivelésügyi miniszter *Kürthy* Lajos báró főispán kíséretében szombaton este odaérkezett a város báljára. A miniszter Zólyomból különvonat vitte, amelynek utolsó kocsija *Urpin* hegység alatt kisiklott és tíz méternyi uton elgörbítette a sineket. A kisiklott kocsi a miniszter szalonkocsija után volt kapcsolva, de ezt nem rántotta maga után s így a miniszternek semmi baja sem történt.

— **A vértanúk hamvai.** *Varjassy* Árpád kir. tanácsos ma terjesztette be számadását *Arad*-város tanácsához a zsigmondházai határban 1849. év október hó 6-án kivégzett honvéd tábornokok földi maradványainak felkutatása céljaira általa felvett 6000 koronáról. E beadványban az elszámolásra vonatkozólag a felmentvény megadását kéri. Beadványában jelenti, hogy miután a kivégzés, illetőleg az elföldelés helyére vonatkozólag csupán a meghallgatott szemtanúk egymástól eltérő bemondásai szolgálhattak alapul, más, megbízható adat rendelkezésre nem állott, sem olyat hosszas kutatás dacára találni nem lehetett — az eddig teljesített munkálatok a kívánt eredményhez nem vezettek. Jelentésében az ásatások folytatására újabb összeg utalványozása iránt javaslatot nem tett.

— **Ebéd a miniszterelnöknél.** *Budapestről* jelentik: Az udvarnak *Budapest*en való tartózkodása szigorú kötelezettségeket ró a magyar kormány fejére abban a tekintetben is, hogy asztala mellett vendégeül kell látnia a *Budapest*en ülésező osztrák delegátusokat s mindazokat a külföldi diplomatákat, akik az udvari bálra *Budapestre* jönnek. A diplomaták még nem gyűltek össze teljes számmal *Budapest*en s így a *Bécs*ben székelő diplomáciai kar tiszteletére adandó miniszterelnöki ebédet sorrendben megelőzte az az ebéd, amely vasárnap este nyolc órakor volt a *Szentgyörgy-téri* miniszterelnöki palotában. Félhivatalosan jelentik, hogy a vasárnap esti ebéden, melyen *Héderváry* Károlyné grófné töltötte be a háziasszonyi tisztet, a következő meghívott elékelőségek vettek részt: *Montenuovo* herceg, első főudvarmester, *Paar* gróf és *Bolfras* báró főhadsegédek, *Fejérváry* Géza báró testőrkapitány, *Manzano* gróf és *Horthy* szárnysegédek, *Daruváry* Géza kabinetirodai főnök, *Kerzl* dr. udvari orvos, *Csáky* Albin gróf a főrendiház elnöke, *Berzeviczy* Albert, a képviselőház elnöke, *Kemény* Kálmán báró és *Széchenyi* Sándor gróf, a főrendiház alelnökei *Návay* Lajos és *Kabos* Ferenc képviselőházi alelnökök, *Baernreiter* dr. az osztrák delegáció elnöke, *Kozlowszky* lovag az osztrák delegáció alelnöke, *Láng* Lajos, a magyar delegáció alelnöke, *Schreiber* Vilmos hadtestparancsnok és *Klobucsár* Vilmos honvédségi parancsnok. Az az ebéd, amelyet a diplomaták tiszteletére ad a miniszterelnök, február 24-én lesz, ugyancsak a miniszterelnöki palotában.

— **A Gozsdu-alapítvány közgyűlése.** *Budapestről* jelentik: A *Gozsdu*-alapítvány ma tartotta évi rendes közgyűlését *Metianu* János nagyszabenyi gör. kel. román metropolita érsek elnökletével. A gyűlésen *Puscariu* nyugalmazott kuriai bíró kivételével az alapítvány valamennyi tagja megjelent. *Bogovics* pénztáros jelentést tett az alapítvány számadásairól, amelyeket a pénzügyi bizottságnak adtak ki felülvizsgálat végett. A pénzügyi bizottság *Cosma* Parten elnöklete alatt azonnal meg is alakult. A gyűlés körülbelül 3-4 napig fog tartani. Az alapítvány vagyona az elmúlt esztendőben közel egy millióval gyarapodott, évi tiszta jövedelme 160.000 korona, amiből százezer k-ronát ösztöndíjakra fordítottak.

— **Béke a Tolsztoj-családban.** *Moszkváról* jelentik: *Dawidov* közvetítésére *Tolsztoj* Leó gróf özvegye kibékült leányával, *Alexandra* grófnővel.

— **Elhunyt a Majláth gyilkosság vizsgálóbírája.** *Budapestről* jelentik: *Tóth* Gerő nyugalmazott kuriai bíró tegnap *Budapest*en meghalt. Az elhunyt bíró, aki csak nemrég vonult nyugalomba, egyike volt a legkiválóbb kriminalistáknak. Életének és bírói pályájának legérdekesebb mozzanata, hogy a nyolcvanas évek elején ő volt a vizsgálóbíró a *Majláth György országbíró gyilkosságának bűnperében*. Legendák keringtek arról, mily szellemi torturával csikarta ki a gyilkosokból a vallomást. Mikor nemrég nyugalomba vonult, a lapok közölték életrajzát, s foglalkoztak ezzel a dologgal is. Akkor ő megeafolta azt a feltevést, mintha ő szellemi torturát alkalmazott volna. *Tóth* Gerő nyugalomba vonulása előtt a Kuria II. büntetőtanácsába dolgozott, ő volt a referense a többek között *Husz* *Abrahám bűnperének* is.

— **Letartóztatott gyárigazgató.** *Budapestről* jelentik: A *budapesti* törvényszék vádtaancsának meghagyására ma délben a rendőrség letartóztatta *Löwenberg* Gyula gyárigazgatót. A detektívek *József-körut* 18. számú lakásáról kísérték a gyárigazgatót a főkapitányságra. Magánokirathamisítás büntette miatt folyik ellene az eljárás.

— **Megsemmisített fegyelmi ítélet.** Az *Arad*on megjelenő „Hétfő” című hetilap 1908. évi május hó 4-én kiadott 18. számában „Müller Károly és az emberszeretet” cím alatt — mint ismeretes — éles támadást intézett Müller Károly volt országgyűlési képviselő ellen. A közleményért Müller Károly sajtóper indított. A szerzősége s így az abban foglaltakért a felelősséget *Mohos* *Agoston*, a *Hétfő* lap tulajdonosa vállalta. A nagyváradi kir. törvényszék *Mohos* *Agoston*t nyomtatvány útján elkövetett becsületsértés vétségében bűnösnek mondta ki, ez alapon őt egy havi fogházbüntetésre és 100 korona pénzbüntetésre ítélte. Ezen ítélet jogerőre emelkedése után *Arad* szab. kir. város közigazgatási bizottsága *Mohos* *Agoston*t, mint *aradvárosi községi tanítót* fegyelmi vizsgálat alá vonta és az 1901. évi XXVII. t.-c. 22. §. f) és i) pontjaiba ütköző vétségekben bűnösnek találván, őt állásáról való elmozdításra ítélte. *Mohos* az ítélet ellen felebbezéssel élt. E felebbezés következtében az ügy a közoktatásügyi miniszter elé került, ki az ítéletet megsemmisítette és a bizottságot utasította, hogy a fegyelmi vizsgálatot a felsorolt vádak érintőleg szabályszerűen folytassa le és újabb fegyelmi határozatot hozzon. Érdekes a megsemmisítés indokolása. A többi között ugyanis kimondja a miniszter, hogy a fegyelmi ítélet téves alapon hozatott meg, mert az ítélet nem a tanító által elkövetett s vizsgálat tárgyává teendő tények, hanem pusztán azon alapul, hogy nevezett tanítót a bíróság egy havi fogházbüntetésre ítélte. Tévesnek mondja ki a miniszter a fegyelmi ítéletben kifejezésre juttatott ama felfogást is, hogy a fogházbüntetéssel sújtott tanító a tanítói tiszt további viselésére méltatlan. A becsületsértés elkövetése magában még nem diffamáló s épp ezért a büntető törvénykönyv becsületsértését nem ad helyet a hivatalvesztés mellékbüntetésének. A miniszter felhívja a bizottságot, hogy a szabályszerűen lefolytatandó fegyelmi vizsgálat során állapítsa meg, hogy mi az tulajdonképpen, amit a tanító elkövetett; hogy mit irt abban a cikkben, amely miatt elítéltetett s hogy abban a cikkben van-e olyan valami, aminek megírása és hírlapi közlése a tanítói állás kötelemébe ütközik?

— **Nyilvános park a vármegye kertjében.** *Városi* törvényhatósági bizottsági tagok köréből mozgalom indult meg oly célból, hogy a közönség üdülését és egészségét szolgáló parkok száma szaporodjék. A kulturpalota építésével a *Baross-park* megkisebbedik, a fák egy részét kivágják és a városnak nem is áll alkalmas hely rendelkezésére, ahol parkot létesíthetne. A *Ferencz* *József* városrészben van park tervbe véve, de míg az elkészül, igen sok idő telik el. A vármegye két épülete közt elterülő szép kert megnyitását tűzte ki végcélul az említett mozgalom, mely a március havi közgyűlésen már a törvényhatósági bizottságot is foglalkoztatja. Beadványban arra kéri majd a mozgalomban résztvevők a törvényhatóságot, hogy a város kerresse meg a vármegye közönségét és kérje a kert megnyitását, a város pedig jelentse ki kötelezőleg, hogy a kertet gondozza, fenntartja és őrizeti. A vármegye vezető köreiből az eszmét megvalósíthatónak tartják és mint értesülünk, nem ütközik nehézségbe annak megvalósítása. Ha a vármegye átengedi használatra a kertet, akkor a körut felőli csunya kerítés eltűnik és a szép ut is nyer majd esztikai szempontból, ami a körutat szerető közönségnek már régi óhaja.

— **Az Erzsébetváros csatornázása.** A belügyminiszter ma érkezett leiratával arról értesítette a várost, hogy az *Erzsébetváros* csatornázására vonatkozó szerződést, melyet a város *Kotsis* *Lajos* építész-vállalkozóval kötött, jóváhagyta. A miniszter a csatornázás terveit nem találja teljesen megfelelőnek és azt ajánlja a törvényhatóságnak, hogy a *Miklós-utcán* is fektessen fővezető-csatornát és az *Illés-utcán* is vezesse azt az *Élvíz-csatornáig*. Így mindössze egy kilométerrel épít a város többet, de egyszerre megoldja az összes csatornázási kérdéseket. A tanács a mérnöki hivatalnak adja ki a kérdést tanulmányozás céljából.

— Szabadon bocsátott kereskedő. Schwartz Jakab lippai fűszerkereskedőt vasárnap reggel a csendőrök letartóztatták és házkutatást tartottak nála. Blitz és Braun budapesti cég tett ellene feljelentést sikkasztás miatt és azzal vádolták meg, hogy fizetéseket dacára nagymennyiségű árut rejtett el, hogy ezt hitelezői elől elvonja. A vád nem bizonyult igaznak, a kereskedő házában elrejtett árut egyáltalán nem találtak és így a csendőrség már ma reggel szabadon bocsátotta.

— Házvétel. Hartmann Samu aradi kereskedő eladta 88000 koronáért a Boros Béni-tér és Karolina-utca sarkán lévő házat Burza testvérek vaskereskedő cégnek.

— A lóhúsmezárszék árszabályozó hatása. Mielőtt a város lóhúsmezárszékét létesítene, kérdést intézett mindama hatóságokhoz, melyeknek területén lóhúsmezárszék van és adatokat kért a mezárszékre vonatkozólag. Pozsonyból ma érkezett meg a felelet. A tanács azt feleli, hogy öt helyen mérnek lóhúst a városban, de ennek a marha húsa árára semmi befolyása nem volt.

— Megölt erdőőr. Gurahonról jelentik: Mayercsik Ödön, József főherceg uradalmi erdőőre a szombatról vasárnapra virradó éjjelt házon kívül töltötte. Családja nem aggódott érte, mert azt hitték, hogy a faluban van valamelyik barátjánál. Reggel azután, az erdőőr fia befelé indult a faluba és az országúton holtan találta az apját. A fején zuzott sebek borították. A fiu a község házára futott és fellármázta az embereket. Csakhamar megjelent a községi orvos is, aki konstataulta, hogy az erdőőr már néhány órája halott. Azt hiszik, hogy Mayercsiket orvvadászok ütötték agyon. Az erdőőr ugyanis nagy szigorral üldözte őket és többeket juttatott már csendőrkézre. A nyomozás folyik.

— Talált mutatóujj. Toma Flóra, a román egyház szolgája tegnap a templom udvarát söpörte és tisztogatás közben a templom fal tövében egy emberi kézzel levágott mutatóujjat talált, melyet a rendőrségre vitt fel. A rendőrség széles körű nyomozást indított, hogy az ujjhoz illő kezét is megtalálja. A munkásbiztosítópénztártól jelentették, hogy ott néhány nappal ezelőtt elkötötték az orvosok Kaupert Lajos kőműves bal kezét, mert egy favágó gép levágta a mutatóujját. Felidéztek nevezettet a rendőrségre, ahol bevallotta, hogy igenis az ujj az övé és február 11-én, mikor a Salac-utcában a Kohanyetz és társai gépjével fát vágott, a a fűrész lementszette az ujját, melyet a vele együtt dolgozó, de névleg nem ismert lakatos legény felemelt és zsebre tett. Valószínűleg ez dobta el a román templom udvarán.

— A motoros vasut területfoglalása. Évek óta huzódik annak a kérdésnek elbírálása, vajjon a hegyaljai motoros vasut tartozik-e kövezetvámot fizetni a Radnai-ut használata fejében? A város a kereskedelmi minisztert hitva fel bíról. Ma érkezett leiratával arról értesíti a várost a miniszter, hogy akkor fog dönteni, ha a vasut villamosítása alkalmából megtörtént közigazgatási bejárásról felvett jegyzőkönyv alapján az összes még függőben lévő kérdéseket tisztázni fogja.

— Birtokcsere. Az elmúlt héten Aradon a következő birtokváltások történtek: Berecz István és neje eladják az aradi 2238. sz. tjkvben felvett Demeter-utca 43b sz. házat 17,600 koronáért Volni Ferencnek. — Schneeberger Márk eladja az aradi 4493 sz. tjkvben felvett Kápolna-utca 6. és 6a sz. házakat 25,000 koronáért Fábrián József és nejének. — Nagy György és tulajdonostársai eladják az aradi 2042. sz. tjkvben felvett Demeter-utca 43. sz. házat 6000 koronáért Gulyás János és nejének. — Gróf Hunyadi Károlyné eladja az aradi 57. sz. tjkvben felvett Szabadság-tér 19. sz. házat 200,000 koronáért Eles Béla dr. és Eles Géza dr.-nak. — Devecska Judit eladja az aradi 4908. sz. tjkvben felvett Illés-utca 102. sz. házat 5000 koronáért Pálkás Imre és nejének.

— Zenebarátok figyelmébe. Biró Sándor a „Musica” zongora és hangszerkereskedelmi r. t. magyarországi vezérképviselője 2-3 napig városunkban a Központi-szállóban tartózkodik. Zongorák után érdeklődőket szállóbeli lakásán hagyott meghívásra készséggel meglátogat. 741

— Elcsereált ernyők. A Nemzeti Színház szombati előadása után valaki a színház baloldali ruhatarából férfi ernyője helyett egy női selyemernyőt vitt el. Miután a csere csak tévedésből történhetett, a ruhatarosnő felkéri a női esernyő elvívóját, hogy az ernyőt szíveskedjék visszavinni, mert annak árát rajta követelik.

— Születések, halálozások és házasságok. Az aradi anyakönyvi hivatalban e hó 18-án a következő születéseket, halálozásokat és házasságokat kötöttek jelentettek: Született: Berényi Jenő vaskereskedő segédnek Lujza nevé leánya. Lukács György takarékpénztári alkalmazottnak György nevé fia. Péterfi Pál kalauznak József nevé fia. Meghalt: Kunos István 60 éves szatócs. Tóth Péterné 33 éves váltókezelő neje. Frisch Adolf 90 éves hitközségi szolga. Özv. Braun Mihályné 72 éves háziasszony. Agácz János 18 hónapos fiu. Házasságokat kötött: Szöllősi János napszámos Káli Teréziával. Molnár István betűszedő Horacek Etelkával. Drecin Péter gyári munkás Osizmás Ilonkával. Bota Tivadar napszámos Pálkás Mártával. — Született e hó 19-20-án: Mierla György napszámosnak Katalin nevé leánya. Cotro Tódor kocsisnak Stefánia nevé leánya. Meghalt: Szimoloi Emilia 18 hónapos leány. Szvercsák Vincéné 29 éves napszámosnő. Házasságokat kötött: Lingurár József napszámos Moravin Emiliával. Ranner József asztalos Brodján Magdolnával. Reich Gyula könyvelő Kilenyi Gizellával. Papp István mázoló Sikula Katalinnal. Gábor Antal asztalos Dolezsán Rozáliával. Binder Károly főerdész Berger Valeiriával.

— Discretió mellett azonnal és olcsón készítenek mindennemű írásmunkát és sokszorosítást Ziffer Sándor írógépvállalata Forray-utca, gr. Hunyady-palota. 683

— Francia likörök legbiztosabb készítésére, — házilag — a likör aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 601

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A Társadalomtudományi Társaság aradi fiókjá e hó 26-án tartja évi rendes közgyűlését. A közgyűlésen megvitatásra kerülő tárgyak megbeszélése céljából e hó 22-én, szerdán este fél 9 órakor a munkásbiztosító pénztár tanácstermében előértekezlet lesz, amelyre a társaság tagjait meghívja az előkészítő-bizottság.

Szoptatós anyák

uj erőt lelnek a SCOTT-féle Emulsió-ban úgy maguknak, mint a kis babának. Anyusnak több és jobb a teje, a bábé viszont rózsás lesz és friss, mint az élet. Ön szeretni fogja az izét és gyomrát nem tarheli meg vele. Mitöbb: a

Az Emulsió vételénél a SCOTT-féle eljárást kövessék — a halászt — kérjék figyelembe venni Utánzatoktól óvakodjanak

Scott-féle Emulsió-t

lényegileg sokkal hatékonyabb, mint a közönséges csukamájolaj. Hirneves tanárok és orvosok szívesen ajánlják. Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill. Kapható minden gyógyszerárban. 6667

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

L. L. A versek nem váltak be. Nagyon kiforratlan munka. A prózáról még ennyit se mondhatunk.

A kék lsten. Közölni fogjuk.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

A szőlősgazdák közgyűlése.

— Borközpont a Hegyalján. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 20.

A Hegyaljai Szőlősgazdák Egyesülete vasárnap délelőtt tartotta rendkívüli közgyűlését a vármegyeház termében Bódy Bódog elnöklété emellett.

Bódy Bódog megnyitotta az ülést, s részletesen ismertette a szőlőbirtokosok mai helyzetét, amely arra készíti őket, hogy jelenlegi szűkös viszonyaikon javítani igyekezzenek. Ezt célozza a felállítandó borközpont intézménye, amelynek érdekében a földművelésügyi miniszter nagy kedvezményeket helyezett kilátásba. Ugyanis az egyesület által kért 6000 korona helyett a miniszter az ország több helyein borközpontokat állít fel államköltségen, 9 millió korona költséggel, s állami közegekkel kezelteti. Egy-egy közraktár egyelőre 10000 hektoliter bor befogadására lesz alkalmas. A miniszter a szállítás megkönnyítésére 30 vastartánykocsit fog rendelkezésére bocsátani. A borközpontok felállítása elhatározott dolog, s az egyesületnek arra kell törekednie, hogy az ő bevonásával létesítsék. A választmány ennek megfelelőleg alapszabálytervezetet dolgozott ki a létesítendő közraktár-szövetkezet részére, amelynek fontosabb pontjait ismertette az előadó.

A megjelentek egyhangulag a szövetkezet megalakítása mellett foglaltak állást. Halmai Andor indítványára a földművelésügyi miniszter és a borászati felügyelőt az egyesület táviratilag üdvözölte. A táviratok szövege a következő:

Nagyméltóságú Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter urnak Budapest. Az Aradhegyaljai Szőlősgazdák Egyesülete a hegyaljánkon felállítandó állami borközpont ügyében megtartott mai rendkívüli közgyűlésén a raktári intézménnyel kapcsolatos szövetkezet megalakítását elhatározta. Amidőn a termelők ezen általános óhajának megnyilvánulását Nagyméltóságod elé terjesztjük, kötelességünknek tartjuk a szőlősgazdák nevében hálás köszönetünket fejezni a Nagyméltóságod jóindulatáért és áldozatkészségéért, amelylyel ezen fontos intézmény létesítését lehetővé tenni és ezáltal a termelők nehéz helyzetén segíteni kegyeskedett.

Nagyságos Rácz Sándor borászati felügyelő Budapest. Az Aradhegyaljai Szőlősgazdák Egyesülete a hegyaljánkon létesítendő borközpont ügyében megtartott mai rendkívüli közgyűlésén a raktári intézménnyel kapcsolatos szövetkezet megalakítását elhatározta. Amidőn erről Nagyméltóságodat ezennel tisztelettel értesíteni van szerencsénk, egyben kötelességünknek tartjuk hálás köszönetünket kifejezni Nagyságodnak az ügy érdekében eddig kifejtett lelkes fáradozásáért és kérjük továbbra is hathatós támogatását.

Priegl István dr. és Vukulesku Titus indítványt nyújtottak be, hogy a közraktárt Aradon állítsák fel. Többek ellenzése után a közgyűlés kimondta, hogy a borközpontot a Hegyalján kívánja felállítani. Ezzel a közgyűlés véget ért.

— A Sennyei birtok megvétele. Megirtuk, hogy a város opciót kért a buzsáki pusztá tulajdonosától Sennyei bárótól a birtok megvétele. A tanács a március havi közgyűlésre akarta javaslatát beterjeszteni és ezért a gazdasági szék mai ülése elé terjesztette az ügyet, hogy az mondja meg, vajjon milyen feltételek mellett vegye meg a város az említett birtokot. A gazdasági szék mielőtt érdemben határozott volna tisztázandónak tartja, vajjon mennyi közteher van rajta és Leopold Zsigmond bárónak mikor jár le a szerződése?

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Értéktőzsdei

Budapest, február 20

Kínálta, vételkérő mérsékelt, 6 ezer mm. 5 fillérral magasabb.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Déli zárlat	2 órai zárlat
Bors 1911. áprilisra 11.78	11.74	11.77
Bors 1911. májusra 11.50	11.51	11.51
Bors 1911. októberre 11.01	11.02	11.04
Rizs 1911. áprilisra 8.37	8.31	8.27
Rizs 1911. októberre 8.14	8.11	8.15
Tengeri 1911. májusra 5.75	5.74	5.74
Zab 1911. áprilisra 8.64	8.65	8.64

Budapesti értéktőzsde. (Táv. jelentés)

— Febr. 20. —

Magyar aranyjárdék 4%	111.65
Magyar koronajárdék 4%	91.98
Magyar koronajárdék 3 1/2%	11.25
Magy. földt. herm. kötvény 4%	92.10
Horvát-szlavon földt. herm. kötv. ny.	14.00
Magyar nyeresémsorsosgy kölesön	2.3
Magyaros. és szegedi sorsosgy kölesön	56.00
Osztrák járdék papírja	93.00
Osztrák járdék eszterházi	97.00
Osztrák járdék aranyban	116.00
Osztrák koronajárdék 4%	93.10
1860. évi osztrák államsorsosgy	163.00
(Osztrák-magyar bankrészesvény	19.35
Magyar hitelbank-részesvény	87.25
Osztrák hitelfizetési részvény	67.25
Osztr.-magy. államvasúti részvény	748.00
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.01
Német birodalmi márka	117.25
London vista	239.52 1/2
Páris vista	14.90
20 márkás arany	18.47

Felelős szerkesztő
BOLGÁR LAJOS.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kedd, 1911. február hó 21-én:

C bérlet

C bérlet

A hegyek alján.

Zenedráma 2 felvonásban, előjátékkal. Göttera A. után írta: Lethar Dezső Fordította: Veray Sándor. Zenéjét szerette: D'Albert Jenő (A zenekart vezényli: Tilger Arpád karnagy.) Rendező: Kucsár Lajos.

SZEMÉLYEK:

Sebastiano	La Jiszlay J.	Pepa	Zalay Margit.
Tozasso	Herold E.	Antónia	Süt. M. nci.
Moruccio	Polgár S.	Rozália	H. Fekete A.
Mártha	Wassák V.	Nuri	Dióssy Nusi.
Pedro	Ferrari A.	Községbeli	Tilger T.
Nandó	Huszár K.	Plébános	Ajtay Ödön.

Kezdete este 7 és fél órakor.

URANIA

mozgófénykép színház.

Műsor 1911. febr. 21-én, kedd:

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

1. Kecsege ur ven'ég-éghen. Kacagató bohózat. — 2. Leánykereskedelem. A szenzációs képsorozat második ciklusa, melyt a Nemzetközi Leányvédő Liga a fehér rabszolgakereskedés elleni küzdelem érd. ké. en készítetett. A nagyjelentő ér. kép kizárólag az Urániában kerülhet előadásra. A kép egy árán maradt elő elő úri leánynak, — aki londoni nőnje látogatására utazik. — tragikus sorsát mutatja be. A fiatal lány a vasúti kocsiában leánykereskedők prédájává esett és csak szerencsés véletlennek köszönhető, hogy elkezeredett küzdel. után megszabadulhat a lélektufarok kezéből. — 3. Bandida első cigarettája. Mulatságos gyermekcsíny.

Előadások d. n. 1/6 órától kezdve.

Utolsó előadás este fél 11 óráig.

Az előadások tartama 2 óra.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

Az előadásokon a cs. és kir. 33. gyalojzred zenekara játszik. — Cukrázda.

Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fillér, IV. hely 40 fillér, V. hely 20 fillér.

APOLLÓ SZÍNHÁZ

az Andrassy-tér új Lloyd-palotában.

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi színpadja.

Ma kedd 1911. február 21-én:

Műsoron kívüli szám!

Műsoron kívüli szám!

Sorozatos előadásban:

LEÁNYVÁSÁR

(A fehér rabszolganő.)

Kedden, szerdán és csütörtökön minden előadásban a nagy látványosság első része.

Rendes helyárak!

Csak felnőtteknek!

Az előadások délután 1/6 órakor kezdődnek.

A hölgyek kéretnek a nézőtérre kalap nélkül megjelenni!

Az előadásokon katonazene játszik.

Ruhatar. — Buffet.

NYILTTER.

Tekintetes

Deutsch Dezső ügyvédjelölt urnak

Lippán.

Kedves Barátunk!

Multkori levelünkben, melynek kíséretében Neked a Közted és Bélits Milos ur között felmerült lovagias ügyről szóló jegyzőkönyvet elküldtük, már kifejeztük, hogy ezen ügy Részéről a jegyzőkönyvben foglaltak alapján a lovagiasság szabályai szerint korrekt befejezést nyert.

Az „Aradi Közlöny“ f. hó 19-iki számában megjelent és Perlusz József dr., valamint Janicsék János urak által aláírt és Bélits Milos urhoz intézett levélre vonatkozólag csupán a következőket kívánjuk megjegyezni.

1. Tény az, hogy Bélits Milos ur megbízottai kijelentették, mikép megbízójuk Neked az elégtételt megadja, ha a becsületbiróság Kreiner Rolf urral való ügyedet Reád nézve a lovagiasság szabályai szerint befejezettnek nyilvánítja.

2. Tény az, hogy mi ebbe beleegyeztünk és a becsületbirósághoz intézendő kérdést ennek megfelelőleg tettük fel.

3. Tény az, hogy Bélits Milos ur megbízottai ezek után gondolkodási időt kértek.

4. Tény az, hogy a tárgyalás újrafelvételekor ezen kérdés feltevéséhez hozzájárultak, de még azt is kívánták, hogy a becsületbiróság döntse el egyben azt is, hogy közted és Kreiner Rolf ur között felmerült ügy, melynek tisztázását először velünk egyetértőleg csak Reád nézve kívánták, egyáltalában befejezést nyert-e a lovagiasság szabályai szerint.

5. Tény az, hogy mi ezen kérdésnek feltevéséhez — az ügy korrekt elintézése szempontjából — hozzá nem járulhattunk és az ügyet a Te részéről a lovagiasság szabályai szerint befejezettnek nyilváníttuk.

6. Valótlanság az, hogy a mi meggyőződésünk egy pillanatig is az lett volna, hogy elintéztett ügyed bármely becsületbiróság kritikáját ki nem állhatná.

* Az ezen rovat alatt közöltékért nem vállal felelőset a

Csakis az adhat az ügynek ilyen magyarázatot, aki a jegyzőkönyvben foglalt tényeket szándékosan és jobb tudomása ellenére akarja félremagyarázni. (1) — Végül még megjegyezzük, hogy sem Perlusz József dr., sem pedig Janicsék János urakat nem tartjuk hivatottaknak, sem feljogosítottaknak arra, hogy a mi meggyőződésünket ők tolmácsolják.

Kelt Lippán, 1911. febr. 20.

Baráti üdvözléssel

Radó Pál s. k.

Speidl Mátyas s. k.

Dr. WERER SÁNDOR

abudapesti Szt. Rókus és Szt. István kórház éveken át volt orvosa

urologus és bőrgyógyász szakorvos

Szabadság-tér 2. sz. alatt.

Speciális
orvosi laboratoriumot

szerelt fel a legtokéletesebb segédeszközökkel.

A Wassermann-féle vérpróbát

a vizelet chemical és bacterologiai vizsgálatát (gonococcus, coli, stb.) spirochaeta ondo vizsgálatokat, a haj és bőr efflorescentiák stb. vizsgálatait a legnagyobb gonddal végzi. 740-

ATLANTIKA

egyedüli

KÁVÉ ÉS TEA

speciális üzlet.

Mi a titka

annak, hogy a ki ma Aradon jó kávét és teát akar, csakis itt vásárolja e cikkeket. 171.

1. Kifogástalan jó minőségű áru.

2. Szakszerű tiszta kezelés.

3. Fűszer és egyéb szagoktól mentes.

4. Minden órában friss pörkölés

villany-üzemű pörkölőn.

ARAD, Andrassy-tér 20.
Szemben a vármegyeházzal.

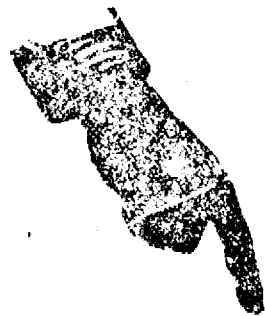
Városi és megyei telefon 609.

PÉNZT

jezálog, amortisatio és váltó fedezetre földbirtokra és városi bérházakra legelőnyösebben közvetít

Szücs F. Vilmos

Aradon, Karolina-utca 8. sz. saját ház a hírközpont mellett.

EREDETI POPOFF-TEÁK!!

Elismert legjobb

Tea

és

Rum

beszerzési forrás

HANZU NESTOR

Vöröskereszt Drogeria

Arad, Weitzer János-u. 2.

Városi és megyei telefon 455. sz.

VALÓDI ANGOL RUMOK!!

Olcsó, száraz tűzifa

kapható tömör kirakásban Ovártéri telepemen a következő árak mellett

- 1 öl szilhasábfa 34 kor.
- 1 „ tölgyhasábfa ... 26 „
- 1 „ nyárhasábfa ... 20 „
- 1 „ szildorongfa ... 26 „
- 1 „ tölgydorongfa ... 22 „
- 1 „ nyárdorongfa ... 18 „

Rendelést házhoz szállítva is elfogad

Cukor László

fakereskedő.

Telefon 485. 684

Nagymennyiségű maculatura

Jutányos áron

eladó.

96/911. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az 1911. évben szükséges román cement iránt f. évi február hó 20-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Bánatpénzül leteendő 100 korona készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban a városi pénztárban.

Az árlejtésen részt venni csak írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezártan nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1911. évi február hó 6-án tartott üléséből.

A gazdasági szék.

FÜSZER-, CSEMEGE- ÉS ÁSVÁNYVIZEK KERESKEDÉSE.

Telefon 311 sz.

Telefon 311. sz.

A fekete

kutyához.

Alapított 1882.

Färber Lajos, Arad

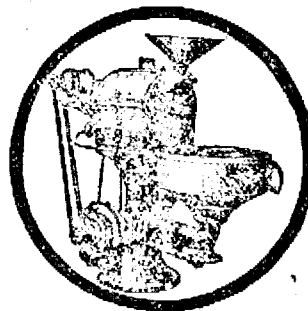
fűszer- és csemege-üzletemben kapható:

Kizárólag ált. lam. saját módszerem alapján, óránként pörkölt

„Japán-kávé“

mely minőségére és zamatra minden más fajtát felülmúl.

A tavaszi idényre ajánlok olomzárólt lucerna és heremagvakat, fűmagot, továbbá MAUTHNER-féle konyhakertészeti és virágmagvakat, valamint valódi MAUTHNER-féle takarmányrápa-magvakat. :-

Szabadalmazott villanyüzemű kávépörkölő.

Aranykéz-utca 2. sz. házban

három szoba, zárt folyosó, a hozzá tartozó mellékhe-
: lysiségekkel :

f. év május elsejére
kiadó.

**Alkalmi vétel és eladások
ékszertárgyakban**

arany és ezüstművekben, Arad leges-
gyobb óra és ékszerárúháza

Deutsch Izidor

órák és ékszerész

Weitzer lánc-utca, Híriszta-palota

Zálogódiák

arany és ezüstművek, ezüst és brili-
áns tárgyak a legmagasabb árban meg-
vételnek vagy más tárgyakra átcsaróztatás
TELEFON 433 TELEFON 433

AKI

zamatos, igen finom
Rumot akar készíteni,
vegyen 30 fillérért egy
üveg 381

Rumkivonatot.

Ebből a rajta levő uta-
sítás szerint pár perc
alatt 1 liter finom thea
rumot készíthet.

Kizárólagos raktár:

Földes Kelemen

gyógyszerésznél

Haszonbérbe keresek

1000—1200 holdig terjedő

birtokot

Erdélyben, esetleg, Krassó-Szörény, — Arad,
— Temes, Szolnok megyék egyikében.
Ügynököket díjazok, megkereséseket kér,

Fried Aladár

Algyógy, Hunyadmegye.

Nagy választék csipkékben és olcsó aranyszövetekben.

Értesítjük a t. vásárló közönséget, hogy az olcsóságáról kös-
mert csipkeárúházaunkat továbbra is tartjuk vese-ni, úgy, hogy
minden héten újabb és újabb partie-árak érkeznek, mert

Olcsón csak a

Csipke Áruházban

(Asztalos Sándor-utca 4) lehet vásárolni.

:: A következő kizárólag ::

PARTI ÁRUK

kerülnek eladásra:

Női ing R. schiffonból 75 kr.-tól feljebb	Férfi ing R. R. schiffon 99 krtól feljebb
Női nadrág " 74 "	Téli ing 35 "
Glott alj l. dupla 125 "	Gallér csak 7 "
Lüster alj l. dupla 125 "	Kézelő párja 8—16 "
Selyem alj l. dupla 375 "	Harisnya 3 pár 50, 90 és 100 "
Midervédő batizt 52 "	Selyem gallérvédő 68 "
Batizt alj 125 "	Klasszékeztlyű párja 59 "
Taft selyem l. métere 68 "	Selyem sál 38 "
Calkos selyem l. métere 82 "	Kézimunka kongré kezdés 125 "
Gyermekruhák 75 "	Csipke, méterje 1 "
Zsebkendő tuatja 58 "	Csipke szövet 25 "

Kérjük a vásárló közönséget árunk olcsóságáról meggyőződni, mivel hogy most
ismét igen nagy mennyiségű újabb árak érkeztek. Tisztelettel

GEIGER GYULA FIAI

Délmagyarország legnagyobb csipkeárúházaának fiókja.

Férfi ruhaszövet gyapjuból frt 1'20-tól kezdve. Blous 1.25 krajcár.

Uj üzlet.

„Körösvölgy pálinka raktár”

cim alatt új üzlet nyílt az
Andrássy-tér 5. sz. a. (Almay-
palota), ahol valódi szilvórium,
törköly, rum, cognac és likőrök,
valamint Almay-féle fajborok
palackokban árusítatnak.

Na yérdemü közönségnek szí-
ves támogatását kéri

Schwarcz Pál,

üzletvezető.

Használt

ólom

megvételre keresetlik

Vendéglők, kávé-
házak és füszer-
üzletek 418

adásvételét

ingyen közvetíti és
sörkölcsonöket
leggyorsabban ki-
közöl

Leonhardt

Arad, Fehér Kereszt-szálloda.

ALAPITTATOTT 1840.

ALAPITTATOTT 1840.

ROSENBLÜH H. ÉS TÁRSA

ARAD, SZABADSÁG-TÉR 19. SZ.

„Herveth” mellfűzők

1911. évre legújabbán javított model E mieder
facon kizárólag nálunk kapható. Kitünő szabás,
elegáns kiállítás, selyem harisnyatartóval, köry-
nyű viselet

darabja 7 korona.

Vidéki megrendeléseknél elég a slussbőség
megadása

Kostüm-kelmék

legdivatosabb újdonság.

Teljes nagy választék már megérkezett. Fel-
hívjuk a közönség szives figyelmét, hogy fe-
kete és tegethof színekben kiváló finom, 140
cm. szélességben, egész külön kezelve hozzuk
forgalomba.

Versenynélküli olcsó árak.

Hölgy közönség szíves figyelmébe!

Mielőtt pongyolát, blouzt, kosztümöt vagy aljat vásárolna kérem saját érdekében is meglátogatni

Katona Imre ujonnan megnyitott női konfektio üzletét a Szabadság-téren (Münzházban) hol a legizlésebb és legdivatosabb fazonu tárgyak dus választékban feltűnő olcsó árban kaphatók. — Megrendeléseket saját műhelyemben való elkészítésre elvállalok. 646

Kérem kirakataim szíves meglekintését!

FÖLDES KELEMEN

orvosi laboratórium Arad.

Végez:

Vizelet, köpet, bélsár, vér, gyomornedv vérvizsgálatakat.

Wassermann-féle Lues reakciót.

Malaria plasmodiumok kimutatását.

Vidal Ficker (Tiphus, Paratiphus) Punctios (umbalis, pleuralis abdominalis) folyadékok vegyi bakteriologikus és cytologikus vizsgálatait.

Toroklepedék, orrváladék, diphteria, szem és fül váladék bacterologicus vizsgálata. Spirocheta palida kimutatás; Sperma vizsgálata (azoosperma.)

Kórszöveti vizsgálatok, stb.

A vérvizsgálathoz szükséges vérvételre használandó sterill kémcsövek az orvos uraknak rendelkezésére állanak.

A vizsgálatok díjait a legméltányosabban állapítottam meg.

A vizsgálatokat **dr. Lukáts Jenő** és **dr. Posgay István** orvos urak végzik. 361

Nélkülözhetetlen háziszer

'Doré' sósborszesz.

A Doré sósborszesz az összes használatban levő sósborszeszek közül a legjobb hatásúnak bizonyult.

A Doré sósborszesz kitűnő eredménnyel használható mint bedörzsölőszer, mindazon esetekben, midőn a bedörzsölést szükségesnek tartják, vagy ott, hol az orvos a bedörzsölést előírja. Különösen mindenféle reumatikus fájdalmaknál, fejfájás, lábfájás, oldalszurás, hátfájás és csúszos fájdalmaknál. 421

Belsőleg: 20—40 cseppet cukorra csepeentve kitűnő fájdalomcsillapító és gyomorerősítő szer.

Ára egy eredeti üvegnek utasítással együtt

44 fillér.

Főraktár: **HAJÓS ÁRPÁD** gyógyszerárában, továbbá: Ring Lajos gyógyszerárában és Vojtek és Weisz drogueriájában kapható.

Vigyázat a **DORÉ** névre.

Molnár Antal

épület- és butorasztales

Arad, Kápolna-u. 3. sz. (saját ház.)

Elvállalja minden e szakba vágó munkák készítését, úgymint modern lak- és boltberendezéseket, portál és épületmunkákat a legmegbízhatóbb kivitelben, a legolcsóbb árért.

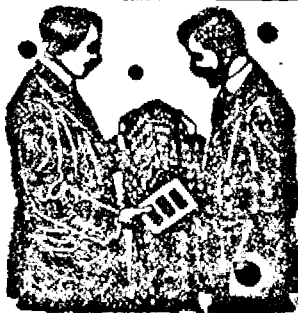
Kész butorok legolcsóbb beszerzési forrása.

Szíves pártfogást kér készszolgálatl 3951

Molnár Antal,

épület és műbutorasztales.

Jó erkölcsű fiu tanulónak felvétetik.

Brünni szövetek

uri ruhák elkészítésére legolcsóbb, gyári áron kaphatók:

ETZLER és DOSTAL cégnél

BRÜNN 41. 6982

A tanítói szövetség és az állami tisztviselők egyesületének szállítója. Ha direkt a gyárból veszi a fogyasztó ezen szükségletét, sok pénzt takaríthat meg. Mindig új, modern szövetek mindenfélé áron. A legkisebb méretet is küldjük.

Dus minta választék meglekintésre bérmentve küldetik.

Permetező javítások elfogadtatnak.

M. kir. szabadalmazott

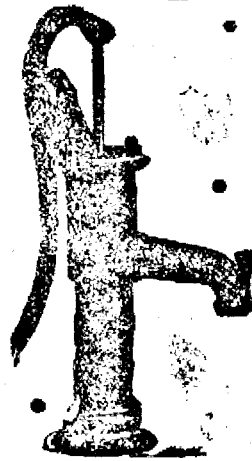
Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű gummi csövek legolcsóbb gyári áron.

A szivattyu hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, a szőlő magvak, héjak és egyéb tisztátlanosságok azonnal továbbittatnak, ezáltal a szivattyu nem romlik és a bort nem ronthatja, a gépezet jó működéséért 8 évi jótállás, ingyen javítás.

Tüzi fecskendők

Golyó szelepekkel. Közsegeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros vis használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működéséért 8 évi jótállás (ingyen javítás), hozzá való országos egységes csavarok és a legjobb minőségű beüli gummirozzott kendercsövek a legolcsóbb árban.

Kutak

a hozzávaló

csövekkel olcsóbbak és jobbak, mint bármely bel- vagy külföldi gyárban.

Hönig Ottó

M. királyi szabadalmazott tüzi fecskendő és szivattyu készítő. 351

Arad. Rákóczi-utca 27. sz.

Fajtiszta **riparia portalis** alanyon oltott, elsőrendű, dus gyökérzetű bor- és csemegefajja

szőlő-oltványokat

sima valamint **riparia portalis** szőlőveszőket ajánl gyökeres és elsőrendű minőségben

HÁMORY-GAZDASÁG

szőlőoltvány-telepe, ARAD.

Bővebb felvilágosítással szolgál: 4251

Deák Ferenc-utca 3. sz. alatt.

Telefon 229.

Szolid bevásárlási forrás!

Urak figyelmébe!

Finom és izléseles áruk!

M A I D T és S C H R O D T

Városi és megyei telefon 765. szám.

angol uri divat, kalap és fehérnemű különlegességek üzletében

Városi és megyei telefon 765. szám.

ARAD, Andrassy-tér 17. szám. Reinhart-ház.

Értesítés!

Tisztelettel értesítjük Arad és vidéke n. é. közönségét, hogy LANTOS JÓZSEF Arad, Andrassy-tér 20 szám alatt levő

női és férfi divatáru üzletét igen kedvező feltételek mellett **megvettük**. Tekintve ezen kedvező alkalmat, abban a helyzetben vagyunk, hogy az összes raktáron levő árukat teljesen a beszerzési áron árusítjuk el. — A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve vagyunk kiváló tisztelettel

GROSZ és LAPIKÁS.

Az üzlethelyiség kiadó.

Ad. 127—1911. szám.

Hirdetmény.

A fogarasi m. kir. ménesbirtok fogarasi gazd. kerület központi majorjában elhelyezett 10 drb. selejt piurgai tehén, 1 drb. piurgai bika és 1 drb. nyugati hizó ökör, továbbá a kománai kerület kucsuláti majorjában erőtakarmányon feljavított 20 drb. nyugati fajta ökör és 1 drb. magyar ökör, végül a sárkányi kerületben levő részben kiselejtezt, részben számfeletti, mintegy 21 bivaly tehén és üsző, a fogarasi m. kir. ménesbirtok, igazgatóságának hivatalos helyiségében f. év március 13-án délelőtt 11 órakor megtartandó zárt írásbeli ajánlati versenytárgyaláson eladásra kerül.

A versenytárgyalási és eladási részletes feltételek alólírott igazgatóságnál a hivatalos órák alatt bármikor betekintethetők, esetleg kívánatra megküldetnek.

Az eladásra, illetve elszállításra kerülő a fogarasi kerületben elhelyezett 12 drb. hizó Fogaras állomáson, a kucsuláti majorban elhelyezett 21 drb. javított ökör Homoród-Kőhalom és a sárkányi majorban elhelyezett bivalyok Sárkány tanya állomáson lesznek vasutra adhatók.

Amennyiben reflektálók az állatokat megtekinteni óhajtják, úgy Fogaras állomáson kiszállva, előzetes értesítés mellett a ménesbirtok által rendelkezésre bocsájtandó fogaton a helyszínre kiszállhatnak és az állatokat megtekinthetik, a Fogaras—Kőhalom utvonala mentén fekvő majorokban.

Fogarasi, 1911. évi február hó.

739

A fogarasi m. kir. ménesbirtok igazgatósága.

Óh jaj!	Éljen!
	
Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásnak	Egгер mellpasztillái,
az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.	Doboz 1 korona és 2 korona.
Próbadoboz 50 fillér.	Fő- és ezétküldési raktár:
Megtöjt ez az átkozott köhögés!	„NÁDOR”
	GYÓGYSZERTÁR
	Budapest, VI., Váci-körút 17.
	Egгер mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Kapható Aradon: Berger Gyula, Földes Kelemen, Hajós Árpád, Kreber Géza, U. Kosuth Pál, Ring Lajos, Rozsnyay J. Brók, Hauser Lajos, Vojtek Kálmán gyógyszerüzletekben. Házsi Néstor és Vojtek és más drogeriáknál.

Gyerekek: Mészáros Dániel gyógyszerüzletében. Nagy-Pécskán: Adler Gy. Lajos gyógyszerüzletében. Ó-Pécskán: Roksin János gyógyszerüzletében. Simándon: Csiky Lukács gyógyszerüzletében. Székely: Püredy Ede öregek gyógyszerüzletében.

9427—1910. tkv. szám.

Póthirdetmény.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi miszerint Herbstein C. aradi cég végrehajtó javára 354 korona 84 fillér tőke és ennek járulékal behajtása végett a 8818—1910. tkv. szám alatt kibocsátott árverési hirdetményben az aradi kir. törvényszék területén levő Arad belvárosában fekvő 508 számú telekkönyvben A/1 sor 620 hrszám alatt felvett Választó-utcai 6 számú ház udvar és kertből Sturm Károly Sandorné szül. Gábor Klementina özvegyi hasznélvezeti jogának nem érintésével 2708 korona kikiáltási árban az aradi igazságügyi palota földszint jobbra lévő 48 számú helyiségbe 1911. évi március hó 11-ik napjának délutáni 3 órájára kitűzött árverés az 1881 évi LX. t. c. 167 §. alapján Halmos és Herczeg aradi cég végrehajtó érdekében is 395 kor. 04 fillér tőke s jár. kielégítése végett megtartatni fog.

Kelt Arad, 1910. december hó 12-ik napján.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság

Aknay, s. k.
kir. törvénz. bíró.

749

910—1911 pm.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város 1911 és 1912 évi közuti költségelőirányzata. Arad sz. kir. város közigazgatást bizottságának 85 és 86—1911 sz. határozatával megállapított.

Az elfogadott közuti költségelőirányzatot az 1890 évi I. t. cz. 22 §-a értelmében 1911 február 14-től, 1911. március 2-ig terjedő 15 napra Aradon a városi számvevőség hivatalos helyiségében közszemlére kiteszem azzal, hogy a költségelőirányzat a kitétel ideje alatt megtekinthető s ellene az esetleges felszólalások hivatalomban ugyancsak a közszemlére kitétel ideje alatt írásban benyújthatók.

Arad, 1911 február hó 13-án.

A polgármester távollétében:

Kada
köjegyző.

Reklám nélkül is
mindenki tudja, hogy

Lovas Károly lakás- és ablak-
tisztítónak
porszívó-gépje van, hogy telefon-száma 789.,
hogy Mihály-utca 86b. szám alatt lakik.

388 - 1911. pm.

Hirdetmény.

A Salacz Gyula 1000 koronás alapítvány 1 évi kamatát az arad-városi községi polgári, elemi és síkternéma iskolák tanítói és tanítónőinek, valamint a községi óvodák, óvó és óvónőinek fiú, vagy leány iskolás gyermeke jogositott élvezni.

Felbivó n azokat, akik a fenti alapítványra igényt tartanak, hogy kérvényeiket hozzám, 1911. év március 1-ig terjesszék be.

Arad, 1911. február hó 9-én.

Varjassy,
polgármester

1907—1911.

Hirdetmény.

Miután a közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. t. cz. 39. §-a értelmében a f. évi I-ső adórészlet esedékességének határideje már lejárt az adósok ezennel hirdetményileg is felhivatnak, hogy a f. évi I-ső adórészletet most már a késedelmi kamatok s esetleg intési díjjal együtt, nemkülönbben már szintén esedékes ipartestületi díj, egyházi adó illeték, vízszabályozási költség, hadmentességi-díj, utadó és csatornázási költség tartozásait és munkás betegsegélypénztári hozzájárulásait azonnal fizessék be, mert ellenkező esetben a régebbi díj- és adó tartozásait azonnal, a f. évi I adórészlet pedig még február hóban a késedelmi kamattal együtt végrehajtás után s a végrehajtási díjak felszámítása mellett fognak behajtatni és pedig oly módon, hogy a I adórészletre nézve február hó 24-től kezdve a zálogolás fog megejtetni s amennyiben ennek daczára az adó- és hadmentességi-díj és egyéb hátralék járulékaival együtt a zálogolás fogantatásától számított 15 nap alatt nem törlesztetnek, a lefoglalt ingók nyilvános árverésen el fognak adatni.

Aradon, 1911 évi február hó-15.

A városi adóhivatal.

2433 - 1911.

Hirdetmény.

Az 1911. évi január hóban engedélyezett italmérések várható forgalmáról az aradi m. kir. pénzügyőri biztosság által küldött összeirási jegyzék 4 drb. ivét az állami jövedékről szóló 1899. évi XXV. t. c. 17 §-a és az erre vonatkozó utasítás 17. §-a értelmében 1911. évi február hó 15-től számított 8 napra a városi fogyasztási adófelügyelősnél közszemlére azzal tesszük ki, hogy azokat az érdekeltek, névszerint Tóth Katalin Nádor Gyuláné, Kovács Testvérek, Issekutz Károly kik italmérési engedélyt kaptak, nemcsak megtekinthetik, hanem az azokban kitüntetett forgalmi adatokra nézve úgy nevezettek, mint az aradi kereskedelmi testület és az ipartestület is nyújthatnak be a fentebb jelezett idő alatt a városi fogyasztási adófelügyelősnél észrevételeket.

Arad, 1911 évi február hó 10.

A városi tanács.

Az Fflemi Biztosító Részvénytársaság,

amely 1897-ben előkelő gyárosok és iparosok által alapított

Aradon

6994

Szücs F. Vilmosnál

(Karolina-utca 8. sz.)

főügynökséget szervezett. — A társaság elfogad

tűz, mindennemű baleset és szavatossági,

valamint betörés, szállítmány és ló biztosításokat.

Alaptőke 4000000 korona. Biztosítéki alapok 1910. december 31-én 17000000 korona.

Vendéglős kerestetik.

Algyógyfürdő-gyógyfürdő kezelősége keres egy megfelelő szakértelemmel rendelkező vendéglőst, kinek a telep gyógykonyháját, éttermét és kávéházát előnyös feltételek mellett bérbe adná. — Ugy a konyha, mint étterem, kávéház butorzattal, edény, üveg, porcellán és fehérnemű leltárral teljesen felszerelve van. Ezen leltár biztosítására 1000 korona óvadék szükségeltetik.

Bővebb felvilágosítást ad: 680

FRIED ESKELES Algyógy, Hunyadmegye.

Világhírű müncheni**'SALVATOR'****BARNA SÖR****kapható****PANNONIA-Szálló****éttermében.****Naponkint friss csapolás.**

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri

Ottinger László,

vendéglős.

733

1906—1911. a. h. sz.

Hirdetmény.

A hadmentességi díj alá tartozó egyének által teendő bejelentésnek tárgyában.

Az 1911. évi március hónapban tartozik az, ki:

1. mint hadi szolgálatra alkalmatlan, az állítási lajstromból töröltetett

2. mint fegyveres szolgálatra alkalmatlan, fegyverképtelennek nyilvánított;

3. a katonaszolgálatból oly testi fogyatkozás miatt bocsátott el, mely őt keresetképtelenné nem tette, s mely nem a katonai szolgálat teljesítésének következménye;

4. az 1868: XL. t. cz. alapján, mint családfentartó felmentetett és az 1889. évi VI. t. cz. életbelépte után is bármely okból fel nem avatott;

5. külföldre költözési engedélyt nyert, és hadmentességi díj fizetési kötelezettsége még tart, ama község előjáróságánál (város adóhivatalánál) hol állandóan tartózkodik, az e célra szolgáló nyomtatványon:

a) polgári állását;

b) lakását;

c) ama sorozójárás, illetőleg község nevével, melyben a hadkötelezettség alól mentesített;

d) azt az évet, melytől fogva a felmentés számítható bejelenteni, és

e) a reá esetleg ama családfőre, kinek családjához tartozik, a megelőző évben állandó lakhelyén, esetleg más községekben is kivetett egyenes állandó összegét hitelesen kimutatni.

Ezen kívül tartozik:

f) az a véd-, illetve díjköteles, kinek hadmentességi díját a törvény 11. §-a értelmében a munkaadó fizeti, a munkaadó nevével és lakását bejelenteni.

Ez adatok bejelentésének elmulasztása az 1880. évi XXVII. t. cz. 20. §-a értelmében a kirovándó hadmentességi díj három, egész hatszoros összegének megfelelő pénzbírságot von maga után.

Ha a munkaadó személyében az alatt az idő alatt, mely a beadása és a díj esedékességének napja (az év október 1-je) között lefolyt, változás állott be, eme változást a díjköteles az 1883. évi IX. t. cz. 4. §-nak 3-ik pontja értelmében ott, ahol az első bejelentést tette, szintén bejelenteni köteles.

Azoknak a díjköteleseknek, kik állandó lakhelyükön kívül másutt adóval megróva nincsenek, megengedtetik, hogy a községi előjáróság (városi adóhivatal) előtt személyesen megjelenvén, vallomásukat ugyanott tolba mondassák, de ha ezt tenni elmulasztják, a fentebb említett pénzbírság ellenük teljes szigorral fog alkalmaztatni.

Arad, 1911. február 15.

Aradváros adóhivatala.

LÁNYI Elegáns utcai és estélyi czipők minden kivitelben Atzél Péter-utca I. KOBRAK

656

Apró hirdetések.

Zálogházból

kváltott arany, ezüst- és gyémánt-árakat vegz és el-
Farkas Streicher
Arad, Tökölly-tér I. 2974

„Február.”

Pár napig még hivatalos uton vagyok, ha befejeztem értesitem. 747

A Szabadság-téren

Műnz-házban II. emeleten, egy 4 szobából álló utcai lakás, május 1-től kiadó. 658

Aradmegyei

seprői szövetkezet március 1-re keres óvadékképes, szakképzett italmérőt, ki jól beszél románul. Fizetése készpénzbevételek után 6% lakás, világítás és 4 öl tűzifa. 692

Békéscsabán

Petőfi-tér 746. szám alatt egy új mosó és vasaló intézet teljes berendezéssel eladó. 5 új géppel. Az üzlet nagy forgalommal jár. Betegség miatt adatik el. Bővebb felvilágosítás ugyanott. 695

Intelligens tanulók

kik csak üzleti munkákkal lesznek foglalkoztatva, fizetéssel felvétetnek Ingusz I. és Fia könyvkereskedésében, Andrassy-tér 16. 704

Kiadó

üzleteliségi József főherceg-ut 9. sz. Érdeklődhetni ugyanott Menczer K. üzletében. A még raktáron lévő paplanok, cipők, rőtös-árak, valamint rövidárak az üzlet felosztása miatt feltűnő olcsón árúsítatnak ki. 716

Rongált dobozu levélpapírok

meglepő olcsó árban kaphatók. Üzleti könyvek és irodai felszerelések gyári raktára. 100,000 kötetes kölcsönkönyvtár, 30,000 kötetes zenemű-kölcsönző intézet. Minden könyv és zenemű-ujdonságok raktáron. Vesztek egész könyvtárakat legmagasabb árakon. Kerpel Izso könyv és papírkereskedése. Aradon. 4071

Koffmann Sándor

Arad, (színház-épület.) Női- és leányfelöltők és télikabátok a legújába kivitelben érkeztek! Versenyen kívüli árak! 4268

Egy jó forgalmu

vendéglő más vállalat miatt azonnal eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál Tóth Pál vendéglős, Boros Béni-tér 23. sz. 719

Keresünk vételre

modern könyveket, egész könyvtárakat. Ingusz I. és Fia könyvkereskedése Arad, Andrassy-tér 16. Intelligens elárúsító Andrassy-téri üzletünkben felvétetik. 555

Könyvelőnt

keresek, ki az egyszerű könyvitelt, német és magyar levelezést alaposan érti. Ajánlatok a kiadóba kéretnek. 721

Keresetlik

egy 3-4 szobás lakás, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel, azonnal elfoglalásra. A főtér vagy Boros Béni-tér közelében. Címeket e lap kiadóhivatala továbbítja.

Pénzszekrény keresetlik.

Nagy 7-es, vagy 8-as tűzmentes, használt, de jókarban levő pénzszekrény keresetlik. Értesítést telefonon is elfogad (151. szám) az „Aradi Közlöny” kiadóhivatala.

Műhelyhelyiségek

hintófényező és sattlarműhely egy lakszobával és nagy, csukott színekkel. Bognarműhely szoba és konyhával május 1-re kiadó. József főherceg ut 11. Bővebbet a fűszerüzletben. 681

Egy kereskedelmit végzett

fiatal ember március 1-re állást keres. Perfect gyorsíró. Cim a kiadóban. 784

Kisasszony pénztárnokúól

vagy ehhez hasonló alkalmazást keres. Magyar és német nyelvet tökéletesen bírja. Levelek kéretnek „magyar, német” cím alatt a kiadóba. 731

Kereskedelmi

érettségi bizonyítvánnyal rendelkező 21 éves fiatalember, ki 1 1/2 év óta vidéki pénzügyintézetnél alkalmazva van, állását megváltoztatni óhajtja. Szives ajánlatokat Breitmeyer József címen, Honctó. 737

30 éves nőllen

gépész kovács állást keres kisebb gőzmalomba gépésznek, nagyobb gőzmalomba mint kazánfűtő vagy gépapolónak, gazdaságba is elmegyek. Levelet kerek Margit-utca 8. szám alá. 732

Gyakorlott íródista

perfect magyar levelező kerestetik. Ajánlatok fizetési igényekkel „állandó” jelleggel a kiadóhoz címzendők. 736

Berendezés

rőtös- és rövidáru szakmából, valamint 2 egyenlő gyönyörű keményfa konfektios üvegszekrény eladó. Megtekinthető Menczer K. üzletében, József főherceg-ut 9. 716

Magyar-utca 9. szám

alatt egy emeleti és egy földszinti lakás május 1-től kiadó. Az emeleti lakás 3 szoba és 1 kicsi, a földszinti 4 szoba, 1 cseléd szoba és fürdő szoba. Bővebbet ugyanott. 715

Karolina-utca 8. sz.

I. emelet egy 4 szobás modern lakás kiadó május 1-re. Ara 1200 kor. Megtekinthető a déli órákban. 746.

Ingyen kísérletezésre.

Költőgép

szabadalmazva, 10 év óta a legjobban bevált házi és vadszárnyasok tojásai kiköltésére, 45 koronátó telfelé. Tudakozódhatnak egész Magyarországon.

G. Mücke, Reisingberg No. 23. bei Wien. 637

1634 — 1911.

Hirdetmény.

Az 5066-VI-d-911 B. M. sz. rendelet alapján közhírré tesszük, hogy a cs. kir. osztrák belügyminiszter azon rendeletét, a melylyel bizonyos árúknak és tárgyaknak Magyarországból Ausztriába való bevitelét és Ausztrián való átvitelét megtiltotta (használt fehérnemű, rongyok stb.) illetőleg korlátozta (friss gyümölcsre, zöldségre, tejre és tejjelre nézve származási bizonylatok csatolásának kötelezettségét), valamint azon rendeletét, a melylyel a Magyarországból Ausztriába irányuló személyforgalom egészségügyi ellenőrzését rendelte el hatályon kívül helyezte. Arad 1911 február 4.

A városi tanács.

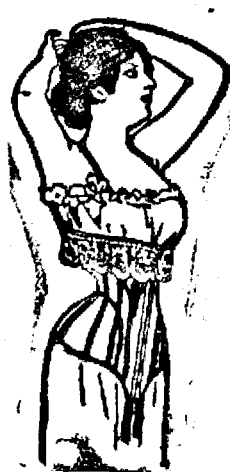
Valódi

francia mellfűzők különlegességek kizárólagos raktára Varga D. Dani

Arad, Andrassy-tér 20.

Fűzőkhöz külön próbaterem.

Ernyő különlegességekben dus választék. Javítások és villany-ernyő készítesek elfogadtatnak. Városi és megyei telefon 808.

HOL kapható a legjobb és legolcsóbb

Peresz Kőszén

Koksz

Faszén

és aprított Tüzifa

4095

Aradi nyomda részvénytársaság.

házhöz szállítva!

ALTMANN EDÉNÉL

Wesselényi-utca 48.

Telefon szám 48.

Telefon szám 46.

Nyomatott Bergar és Wirth budapesti festőgyárának festékével.